ЗАКОН за Сметната палата

Обн., ДВ, бр. 12 от 13.02.2015 г., изм., бр. 98 от 9.12.2016 г., в сила от 1.01.2017 г., бр. 96 от 1.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., бр. 99 от 12.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., доп., бр. 103 от 28.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г., изм., бр. 7 от 19.01.2018 г., бр. 84 от 6.10.2023 г., в сила от 6.10.2023 г., изм. и доп., бр. 29 от 2.04.2024 г., бр. 16 от 10.02.2026 г.

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. (1) Този закон урежда устройството, функциите, организацията и дейността на Сметната палата, както и правомощията на нейните органи.
(2) (Изм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Сметната палата осъществява:
1. контрол за изпълнението на бюджета и на други публични средства и дейности съгласно този закон и международно признатите одитни стандарти;
2. превенция на корупцията, установяване на конфликт на интереси и установяване на несъответствие в декларираното имущество от лица, заемащи публични длъжности.

Основна задача

Чл. 2. Основна задача на Сметната палата е да контролира надеждността и достоверността на финансовите отчети на бюджетните организации, законосъобразното, ефективно, ефикасно и икономично управление на публичните средства и дейности, както и да предоставя на Народното събрание надеждна информация за това.

Независимост

Чл. 3. Сметната палата е независима при осъществяването на своята дейност и се отчита пред Народното събрание.

Основни принципи

Чл. 4. Дейността на Сметната палата се осъществява въз основа на следните принципи:
1. независимост, обективност и добросъвестност;
2. професионализъм, почтеност и безпристрастност;
3. последователност и предвидимост;
4. публичност и прозрачност;
5. доверие, сътрудничество и конструктивност.

Глава втора
ФУНКЦИИ, СТАТУТ И БЮДЖЕТ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

Видове одити

Чл. 5. (1) Сметната палата извършва:
1. финансови одити;
2. одити за съответствие;
3. одити на изпълнението;
4. специфични одити.

(2) Сметната палата може да извършва документални и фактически проверки и други контролни действия по отношение на юридически лица, възложени й със специални закони, само в рамките на одитната си дейност и по реда на този закон.

Обхват на одитната дейност

Чл. 6. (1) Сметната палата одитира:
1. държавния бюджет;
2. бюджета на държавното обществено осигуряване;
3. бюджета на Националната здравноосигурителна каса;
4. бюджетите на общините;
5. други бюджети, приемани от Народното събрание.
(2) Сметната палата одитира и:
1. бюджетите на разпоредителите с бюджет по бюджетите по ал. 1 и управлението на тяхното имущество;
2. бюджетите на бюджетни организации по чл. 13, ал. 3 и 4 от Закона за публичните финанси;
3. бюджетните средства, предоставяни на лица, осъществяващи стопанска дейност;
4. сметките за средствата от Европейския съюз и по други международни програми и договори по чл. 8, ал. 2 и 4 от Закона за публичните финанси, включително управлението им от съответните органи и крайните ползватели на средствата;
5. бюджетните разходи на Българската народна банка (БНБ) и тяхното управление;
6. формирането на годишното превишение на приходите над разходите на БНБ, дължимо към държавния бюджет, и другите взаимоотношения на банката с държавния бюджет;
7. възникването и управлението на държавния дълг, държавногарантирания дълг, общинския дълг и използването на дълговите инструменти;
8. (изм. – ДВ, бр. 96 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) приватизирането на държавно и общинско имущество, както и предоставените публични средства и публични активи на лица извън публичния сектор, включително при изпълнение на концесионни договори;
9. изпълнението на международни спогодби, договори, конвенции или други международни актове, когато това е предвидено в съответния международен акт или е възложено от оправомощен орган;
10. други публични средства, активи и дейности, когато това й е възложено със закон.
(3) Сметната палата извършва одити на:
1. държавните предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон;
2. търговските дружества с 50 и над 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала;
3. юридическите лица, които имат задължения, гарантирани от държавата, или задължения, гарантирани с държавно и/или общинско имущество.
(4) Сметната палата извършва одити на управлението и разпореждането с публични активи и пасиви независимо от основанието за това управление и разпореждане и правното положение на лицата, които го извършват.
(5) Сметната палата изготвя доклади със становища за изпълнението на държавния бюджет, на бюджета на държавното обществено осигуряване, на бюджета на Националната здравноосигурителна каса и по бюджетните разходи на БНБ, които внася в Народното събрание.
(6) Сметната палата може да одитира и сметките за чужди средства на бюджетните организации.

Годишна програма за одитната дейност

Чл. 7. (1) Сметната палата приема годишна програма за одитната си дейност. Народното събрание може със свое решение да възлага на Сметната палата да извършва до 5 одита годишно извън предвидените в годишната програма.

(2) Сметната палата приема програмата по ал. 1 след обнародване на закона за държавния бюджет на Република България за съответната година в "Държавен вестник", но не по-късно от 31 декември на предходната година.
(3) Годишната програма за одитната дейност на Сметната палата се предоставя на Народното събрание в 7-дневен срок от нейното приемане или изменение.
(4) Годишната програма за одитната дейност на Сметната палата в частта за одита на сметките за средствата от Европейския съюз се изпраща на Европейската сметна палата и на Европейската комисия за сведение.

Сътрудничество с институции и организации в Република България

Чл. 8. (1) При осъществяване на своята дейност Сметната палата сътрудничи със:
1. държавни органи с цел повишаване на ефективността на контролната система и борба с престъпността и корупцията;
2. професионални и неправителствени организации с цел обмен на добри практики и професионално развитие.
(2) Конкретните форми на сътрудничество с институциите и организациите по ал. 1 се определят със съвместни споразумения.

Сътрудничество с Европейската сметна палата и други върховни одитни институции. Представителство

Чл. 9. (1) Сметната палата сътрудничи с Европейската сметна палата и с върховни одитни институции на други страни в областта на външния одит и представлява Република България в международните организации на върховните одитни институции.
(2) Сметната палата може да извършва съвместни одити с Европейската сметна палата на сметките за средствата по чл. 6, ал. 2, т. 4 и с върховни одитни институции на други страни по изпълнението на международни актове по чл. 6, ал. 2, т. 9, когато това е предвидено в подписани споразумения.

Статут

Чл. 10. Сметната палата е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София.

Бюджет

Чл. 11. Бюджетът на Сметната палата е самостоятелна част от държавния бюджет.

Глава трета
УСТРОЙСТВО, УПРАВЛЕНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ

Състав на Сметната палата

Чл. 12. (1) Сметната палата се състои от председател, двама заместник-председатели и двама членове, които се избират от Народното събрание.
(2) Председателят, заместник-председателите и членовете се избират за срок 7 години.

Председател

Чл. 13. (1) Сметната палата се ръководи и представлява от председател.
(2) Председателят получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от възнаграждението на председателя на Народното събрание.
(3) Председателят не може да бъде преизбиран.

Заместник-председатели

Чл. 14. (1) Заместник-председателите се избират от Народното събрание по предложение на председателя на Сметната палата.

(2) Заместник-председателите получават основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от възнаграждението на председателя.
(3) Заместник-председателите могат да бъдат преизбирани.

Членове

Чл. 15. (1) Народното събрание избира по предложение на председателя на Сметната палата един член, предложен от Института на дипломираните експерт-счетоводители, и един член, предложен от Института на вътрешните одитори.
(2) Членовете на Сметната палата получават възнаграждение за участие в заседание на Сметната палата, определено с правилника за устройството и организацията на дейността на Сметната палата. Полученото месечно възнаграждение не може да превишава 50 на сто от основното месечно възнаграждение на председателя.

Изисквания към председателя, заместник-председателите и членовете

Чл. 16. (1) За председател, заместник-председатели и членове на Сметната палата се избират лица, които:
1. имат висше образование с образователно-квалификационна степен "магистър" и професионален стаж в областта на одита, административното и финансовото право, финансовия контрол, финансите или счетоводството не по-малко от 15 години;
2. (изм. – ДВ, бр. 29 от 2024 г.) не са били орган на изпълнителната власт по чл. 19, ал. 2 – 4 от Закона за администрацията през последните три години, предхождащи избора, освен ако са назначавани като служебни министър-председатели по реда на чл. 99, ал. 5 от Конституцията на Република България;
3. не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер или не са лишавани по съответния ред от правото да заемат определена длъжност или да упражняват определена професия.
(2) (Изм. – ДВ, бр. 7 от 2018 г., бр. 84 от 2023 г., в сила от 6.10.2023 г., бр. 16 от 2026 г.) Председателят, заместник-председателите и членовете не могат да бъдат свързани лица по смисъла на този закон и да осъществяват дейност, която му противоречи.
(3) (Изм. – ДВ, бр. 29 от 2024 г.) Председателят и заместник-председателите не могат да заемат друга платена длъжност или да извършват друга платена дейност, освен ако са назначени за служебен министър-председател по реда на чл. 99, ал. 5 от Конституцията на Република България, както и по международни проекти и програми, свързани с дейността на Сметната палата, научна, преподавателска или дейност, регламентирана в Закона за авторското право и сродните му права.
(4) (Нова – ДВ, бр. 29 от 2024 г.) При назначаването на лицата по ал. 3 за служебен министър-председател същите прекъсват пълномощията си само за периода, в който са назначени, като след освобождаването им продължават мандата, за който са избрани.
(5) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., предишна ал. 4, бр. 29 от 2024 г.) Обстоятелството относно съдимостта на лицата по ал. 1 се установява служебно.

Избор на председател, заместник-председатели и членове

Чл. 17. (1) Народното събрание избира председател на Сметната палата три месеца преди изтичането на мандата на действащия председател.
(2) В 14-дневен срок от изтичането на мандата на заместник-председателите на Сметната палата председателят прави предложение пред Народното събрание за нов избор.
(3) В 14-дневен срок от изтичането на мандата на членовете на Сметната палата Институтът на дипломираните експерт-счетоводители, съответно Институтът на вътрешните одитори прави предложение до председателя на Сметната палата за избор на нов член. В тридневен срок от получаване на предложението председателят го внася в Народното събрание. Ако член или членовете, предложени от двата института, не бъдат избрани от Народното събрание, в 7-дневен срок двата института са длъжни да направят други предложения.

(4) Председателят, заместник-председателите и членовете се избират след проведена публична процедура.
(5) Избраният по ал. 1 председател на Сметната палата встъпва в длъжност в деня на изтичането на мандата на лицето, на чието място е избран.
(6) Избраните по ал. 2 и 3 лица встъпват в длъжност от деня на избирането им.

Клетва

Чл. 18. Председателят, заместник-председателите и членовете на Сметната палата полагат пред Народното събрание следната клетва: "Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната, да работя за осъществяването на поверените на Сметната палата функции, като се ръководя от принципите за независимост, обективност и добросъвестност при изпълнението на задълженията, възложени ми от закона. Заклех се."

Предсрочно прекратяване на пълномощията

Чл. 19. (1) Пълномощията на председателя, заместник-председателите и членовете на Сметната палата се прекратяват от Народното събрание преди изтичането на мандата им:
1. по тяхна писмена молба;
2. при невъзможност да изпълняват задълженията си повече от 6 месеца;
3. при несъвместимост по чл. 16;
4. (изм. – ДВ, бр. 7 от 2018 г., бр. 84 от 2023 г., в сила от 6.10.2023 г., бр. 16 от 2026 г.) при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по глава дванадесета;
5. при смърт.
(2) При прекратяване на пълномощията на председателя Народното събрание определя заместник-председател, който да изпълнява правомощията му до избирането на нов председател.
(3) В случаите по ал. 1, т. 2 – 4 председателят прави мотивирано предложение пред Народното събрание за освобождаване на съответния заместник-председател или член.
(4) При прекратяване на пълномощията на заместник-председател председателят в едномесечен срок прави предложение пред Народното събрание за избиране на нов заместник-председател.
(5) При прекратяване на пълномощията на член на Сметната палата Институтът на дипломираните експерт-счетоводители, съответно Институтът на вътрешните одитори в едномесечен срок прави предложение за избор на нов член.
(6) Новоизбраният председател, заместник-председател или член довършва мандата на лицето, на чието място е избран.

Правомощия на Сметната палата

Чл. 20. (1) (Доп. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Сметната палата организира, ръководи и контролира одитната дейност по този закон, както и дейността по чл. 1, ал. 2, т. 2.
(2) Сметната палата приема решенията си с явно гласуване и мнозинство от 4 гласа. Въздържане от гласуване не се допуска.
(3) Начинът на гласуване на всеки гласувал и мотивите на всеки гласувал против се отразяват в протокол и се публикуват на интернет страницата на Сметната палата заедно с одитния доклад.
(4) Заседанията се ръководят от председателя на Сметната палата или от оправомощен от него заместник-председател.
(5) Сметната палата:
1. утвърждава проекта на годишния си бюджет и отчета за неговото изпълнение;
2. приема правилник за устройството и организацията на дейността на Сметната палата, Етичен кодекс на Сметната палата, наръчник за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата, правилник за подбор, назначаване,

обучение, оценка на трудовото изпълнение и професионалното развитие на служителите на Сметната палата, стратегии, политики, указания и други вътрешни актове;
3. приема Годишна програма за одитната дейност и доклад за нейното изпълнение;
4. (изм. – ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) приема одитните доклади;
5. утвърждава списък на признатите сертификати за одитори;
6. (нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) осъществява държавната политика по превенция на корупцията по реда на глава осма;
7. (нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) осъществява контрол и взема решения относно извършваните проверки и анализ на декларации за имущество и интереси на лицата, заемащи публични длъжности;
8. (нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) установява конфликт на интереси на лица, заемащи публични длъжности;
9. (нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) изслушва или изисква предоставянето на информация във връзка с проверките за установяване на конфликт на интереси;
10. (нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) проверява сигнали във връзка с декларациите за несъвместимост на лицата, заемащи публични длъжности, и при установена несъвместимост сезира органа по избора или назначаването за предприемане на съответните действия;
11. (нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) утвърждава образци на декларациите по чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4;
12. (нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) създава и поддържа единна система за електронни декларации;
13. (нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) осъществява сътрудничество с чуждестранни и международни институции;
14. (предишна т. 6 – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) осъществява и други правомощия, предвидени със закон.
(6) Сметната палата ръководи цялостната одитна дейност. Сметната палата осъществява одитните си правомощия чрез одиторите.
(7) (Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Решенията на Сметната палата по ал. 5, т. 8 и постановените съдебни решения по обжалването им се публикуват на интернет страницата на Сметната палата при спазване изискванията за защита на личните данни и на Закона за защита на класифицираната информация.

Правомощия на председателя на Сметната палата

Чл. 21. Председателят:
1. ръководи и организира дейността на Сметната палата, представлява я в страната и в чужбина и е първостепенен разпоредител с бюджет по бюджета на Сметната палата;
2. (доп. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) определя правомощия по ръководство, организация и контрол на одитната дейност и на дейността по чл. 1, ал. 2, т. 2 на заместник-председателите;
3. (доп. – ДВ, бр. 29 от 2024 г.) определя свой заместник при отсъствие или при назначаването му за служебен министър-председател по реда на чл. 99, ал. 5 от Конституцията на Република България;
4. разработва бюджетната прогноза и проекта на бюджет на Сметната палата при спазване изискванията на Закона за публичните финанси;
5. (изм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) назначава и освобождава държавните служители и сключва и прекратява трудовите договори на служителите по трудови правоотношения в Сметната палата в съответствие с изискванията на този закон;
6. оповестява международно признатите одитни стандарти на интернет страницата на Сметната палата;
7. (нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) издава наказателни постановления за извършени нарушения по този закон;
8. (нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) изпълнява и други функции, предвидени в закона.

Правомощия на заместник-председателите на Сметната палата

Чл. 22. (1) Заместник-председателите:
1. (доп. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) ръководят одитни дирекции и дирекциите, осъществяващи дейността по чл. 1, ал. 2, т. 2;
2. планират и разпределят ресурсите, необходими за изпълнение на одитните задачи от обхвата на съответните одитни дирекции;
3. внасят за разглеждане и приемане на заседание на Сметната палата проекти на одитни доклади заедно с постъпилите по тях становища, изготвените заключения и препоръки, когато това е определено в закона;
4. упражняват и други правомощия, възложени им по силата на закон, по ред и начин, установени с вътрешен акт или със заповед на председателя на Сметната палата;
5. носят отговорност за организацията на одитната дейност и нейното качество.
(2) (Изм. – ДВ, бр. 29 от 2024 г.) При отсъствие на заместник-председател или при назначаването му за служебен министър-председател по реда на чл. 99, ал. 5 от Конституцията на Република България неговите правомощия като ръководител на одитни дирекции се упражняват от другия заместник-председател, определен със заповед на председателя на Сметната палата.

Функционална и териториална организация

Чл. 23. (1) Одитната дейност в Сметната палата е организирана в дирекции. Към дирекциите могат да се обособяват отдели, сектори, както и изнесени работни места на територията на страната.
(2) Дирекциите се ръководят от директори.
(3) За директор на дирекция се назначава лице, което:
1. има висше образование с образователно-квалификационна степен "магистър";
2. има трудов и/или служебен стаж не по-малко от 7 години в областта на одита, финансовия контрол, финансите или счетоводството;
3. е спечелило конкурс за директор;
4. притежава опит като ръководител не по-малко от три години.
(4) При отсъствие на директор на дирекция неговите правомощия се упражняват от друг директор на дирекция, определен със заповед на председателя на Сметната палата.

Организация на дейността по превенция на корупцията, установяване на конфликт на интереси и установяване на несъответствие в декларираното имущество от лица, заемащи публични длъжности

Чл. 23а. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Дейностите по превенция на корупцията, установяване на конфликт на интереси и установяване на несъответствие в декларираното имущество от лица, заемащи публични длъжности, се осъществяват от специализирана администрация, която включва дирекция "Превенция на корупцията", дирекция "Публичен регистър" и дирекция "Конфликт на интереси". Специализираната администрация се подпомага от обща администрация, която е на пряко подчинение на председателя на Сметната палата.
(2) При необходимост по решение на Сметната палата може да се създават и други самостоятелни дирекции и отдели, функциите, съставът и структурата на които се уреждат в правилника за устройството и организацията на дейността на Сметната палата.
(3) В специализираната и общата администрация работят:
1. държавни служители по смисъла на Закона за държавния служител, и
2. лица по трудово правоотношение.
(4) За служителите по ал. 3, т. 1 се прилага Законът за държавния служител. Степените на длъжностите съобразно изпълняваните функции, притежаваната квалификация и

професионален опит на служителите по ал. 3, т. 1 се уреждат с правилника за устройството и организацията на дейността на Сметната палата.
(5) За лицата, работещи по трудово правоотношение, се прилага Кодексът на труда.
(6) Служителите по ал. 3 не може да извършват дейност, несъвместима със службата им.
(7) Информацията, която е станала известна на служителите по ал. 3 при или по повод изпълнение на служебните им задължения, при проверки, производства за конфликт на интереси, в това число и всяка друга дейност, представлява класифицирана информация по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация.
(8) При встъпването си в длъжност лицата по ал. 3 подписват декларация, че няма да разгласяват информация, станала им известна при или по повод изпълнение на задълженията им след освобождаването им.
(9) Лицата по ал. 3 подписват декларация за частни интереси и декларация за частен интерес по конкретен повод.
(10) Служителите в специализираната администрация не носят имуществена отговорност за причинени вреди при упражняване на възложените им по този закон правомощия, освен ако вредите са настъпили в резултат на престъпление от общ характер.
(11) Служителите по ал. 3 се застраховат за сметка на бюджета на Сметната палата за рисковете по застраховки "Злополука" и "Живот".
(12) Стажът на лицата в администрацията по ал. 1, заемащи длъжност, за която се изисква висше юридическо образование и юридическа правоспособност, се зачита за юридически стаж.
(13) Стажът на лицата в администрацията по ал. 1, заемащи длъжност, за която се изисква висше икономическо образование, се зачита за стаж по специалността в обществения сектор.
(14) Съставът, структурата, правата и задълженията на дирекциите в специализираната и общата администрация се определят с правилника за устройството и организацията на дейността на Сметната палата.

Глава четвърта
ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РЪКОВОДНИТЕ ОРГАНИ И СЛУЖИТЕЛИТЕ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

Ръководни органи и служители на Сметната палата

Чл. 24. (1) Ръководни органи на Сметната палата са председателят и заместник-председателите.
(2) (Изм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Служители на Сметната палата са директорите на дирекции, ръководителите на структурни звена, одиторите и служителите от специализираната и общата администрация.

Права и задължения по трудови правоотношения

Чл. 25. (1) Трудовите правоотношения на служителите на Сметната палата се уреждат съгласно разпоредбите на Кодекса на труда.
(2) Ръководните органи на Сметната палата имат всички права по трудово правоотношение, освен тези, които са несъвместими или противоречат с тяхното правно положение или на Етичния кодекс на Сметната палата.
(3) Лицата по ал. 1 са длъжни да спазват изискванията на Етичния кодекс на Сметната палата и на наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата. При неизпълнение на тези изисквания служителите на Сметната палата носят дисциплинарна отговорност при условията и по реда на Кодекса на труда.

Одитори

Чл. 26. (1) За одитор на Сметната палата се назначава лице, което е:

1. с висше образование, с образователно-квалификационна степен "магистър" и с трудов или служебен стаж не по-малко от три години;
2. преминало успешно изпита за одитор на Сметната палата или притежава сертификат за одитор;
3. спечелило конкурс за назначаване по реда на правилника за подбор, назначаване, обучение, оценка на трудовото изпълнение и професионалното развитие на служителите на Сметната палата.
(2) Одиторските длъжности са: одитор, старши одитор първа степен, старши одитор втора степен, главен одитор. Повишаването в длъжност се осъществява съгласно правилника за подбор, назначаване, обучение, оценка на трудовото изпълнение и професионалното развитие на служителите на Сметната палата.
(3) За стажант-одитор се назначава лице с висше образование, с образователно-квалификационна степен "магистър", което е спечелило конкурс съгласно правилника за подбор, назначаване, обучение, оценка на трудовото изпълнение и професионалното развитие на служителите на Сметната палата. Стажант-одиторът подпомага одитната дейност.
(4) Одиторите извършват одити в одитни екипи. Ръководителите на одитните екипи се определят от съответния заместник-председател и носят отговорност за професионалното ръководство и качественото извършване на одитите.

Несъвместимост за заемане на длъжност

Чл. 27. (1) За служители на Сметната палата се назначават лица, които не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер или не са лишавани по съответния ред от правото да заемат определена длъжност или да упражняват определена професия.
(2) При настъпване на промени в обстоятелствата по ал. 1 лицата уведомяват писмено в 7-дневен срок председателя на Сметната палата, който е длъжен да предприеме действия в съответствие със законовите му правомощия.
(3) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Наличието на обстоятелствата относно съдимостта на служителите се установява служебно от назначаващия орган при постъпване на работа.

Забрана за извършване на друга платена длъжност или дейност

Чл. 28. (1) Директорите на дирекции, ръководителите на структурни звена и одиторите не могат да заемат друга платена длъжност или да извършват друга платена дейност, освен по международни проекти и програми, свързани с дейността на Сметната палата, научна, преподавателска или дейност, регламентирана в Закона за авторското право и сродните му права.
(2) Обстоятелствата по ал. 1 се удостоверяват пред работодателя с декларация.

Задължение за декларираме на имотното състояние

Чл. 29. (1) (Изм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) При възникване на служебното правоотношение или сключване на трудовия договор служителите на Сметната палата са длъжни да декларират своето имотно състояние пред председателя на Сметната палата.
(2) Всяка година до 30 април служителите на Сметната палата са длъжни да декларират пред органа по ал. 1 своето имотно състояние, както и получените от предходната календарна година доходи от договори за допълнителен труд по чл. 111 от Кодекса на труда, доходи от възнаграждения по извънтрудови правоотношения, както и работодателя/възложителя, който ги е изплатил, и основанията за тяхното получаване.

Възнаграждения

Чл. 30. (1) Основните месечни възнаграждения на служителите на Сметната палата се определят от председателя съгласно вътрешните правила за работната заплата и разполагаемите средства по бюджета за съответната година.
(2) Ръководните органи и служителите на Сметната палата могат да получават допълнителни възнаграждения за постигнати резултати по ред, установен със закон или с акт на Министерския съвет или с вътрешните правила за работната заплата.

Стаж

Чл. 31. (1) (Изм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Стажът на директорите на дирекции, ръководителите на структурни звена, одиторите и служителите от специализираната и общата администрация на ръководни длъжности и експертни длъжности с ръководни функции, придобит на съответните длъжности в Сметната палата, се признава за служебен стаж по специалността при кандидатстване за назначаване на длъжности, за които се изисква служебен стаж по специалността.
(2) Стажът на лицата с висше юридическо образование, придобит на длъжности в Сметната палата, се зачита за стаж по чл. 164, ал. 1 – 7 от Закона за съдебната власт и по чл. 8, ал. 1, т. 3 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност.

Право на представително облекло

Чл. 32. (Доп. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Служителите на Сметната палата, с изключение на тези по чл. 23а, ал. 3 имат право ежегодно на представително облекло на стойност до три минимални работни заплати, като средствата се осигуряват от нейния бюджет.

Отличия и награди

Чл. 33. (Доп. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Служителите на Сметната палата, с изключение на тези по чл. 23а, ал. 3 могат да бъдат награждавани с отличия и/или с предметни или парични награди до размера на основната месечна заплата за изпълнение на определени задачи в рамките на разполагаемите средства по бюджета за съответната година. Отличията и наградите и условията за присъждането им се определят с правилника за устройството и организацията на дейността на Сметната палата.

Задължение за опазване на информация

Чл. 34. (1) Ръководните органи, членовете и служителите са длъжни да опазват класифицираната информация, представляваща държавна или служебна тайна, както и търговската, банковата или друга защитена от закона тайна, и да не разгласяват факти и обстоятелства, станали им известни при или по повод изпълнението на техните задължения.
(2) Лицата по чл. 26 при постъпване на работа подписват декларация за опазване на тайната и за неразгласяване на факти и обстоятелства по ал. 1.

Обучение и професионална квалификация

Чл. 35. (1) Служителите на Сметната палата са длъжни да участват в обучението, организирано от Сметната палата за поддържане и повишаване на професионалната квалификация.
(2) Разходите по ал. 1 са за сметка на бюджета на Сметната палата.

Оценка на трудовото изпълнение. Последици

Чл. 36. (1) Служителите на Сметната палата подлежат ежегодно на оценяване на трудовото изпълнение.
(2) Оценяването на трудовото изпълнение се извършва при условия и по ред, определени с правилника за подбор, назначаване, обучение, оценка на трудовото изпълнение и професионално развитие на служителите на Сметната палата.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Трудовото правоотношение на служител може да бъде прекратено без предизвестие, когато е получил възможно най-ниската годишна оценка на изпълнението на длъжността, в едномесечен срок от получаването на окончателната оценка.

Застраховки

Чл. 37. Ръководните органи, директорите, ръководителите на структурни звена и одиторите се застраховат задължително със застраховките "Живот" и "Злополука" за сметка на бюджета на Сметната палата.

Глава пета
ОДИТНА ДЕЙНОСТ. ПРАВОМОЩИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РЪКОВОДНИТЕ ОРГАНИ, ДИРЕКТОРИТЕ НА ДИРЕКЦИИ, РЪКОВОДИТЕЛИТЕ НА СТРУКТУРНИ ЗВЕНА И ОДИТОРИТЕ

Възлагане на одитите

Чл. 38. (1) Одитите по годишната програма за одитната дейност се възлагат със заповед на заместник-председател на Сметната палата.
(2) Одитите по решение на Народното събрание се възлагат със заповед на председателя на Сметната палата.
(3) Одитите се извършват в одитирания обект и/или в Сметната палата по програма, утвърдена от заместник-председател, съответно от председателя в случаите по ал. 2.

Правомощия при извършване на одитите

Чл. 39. (1) Ръководните органи на Сметната палата, директорите на дирекции, ръководителите на структурни звена и одиторите по време на и във връзка с извършваните одити имат право:
1. на свободен достъп до служебните помещения и до всички документи, отчети и активи, свързани с финансовото управление на одитираните организации, включително да изискват годишните финансови отчети на дружествата с държавно и общинско участие, които подлежат на одит, и протоколите от заседанията на техните органи;
2. да изискват в определени от тях срокове справки, заверени копия от документи и друга информация във връзка с предварителното проучване и извършването на одитите, включително на електронен носител;
3. да изискват устни и писмени обяснения от длъжностни лица, включително от бивши длъжностни лица, по факти, които са констатирани при одитите, както и по въпроси, които са свързани с тяхната дейност;
4. да изискват справки, заверени копия от документи и друга информация от физически лица, юридически лица и еднолични търговци извън одитирания обект, свързани с възможни случаи на незаконна дейност, които засягат финансовите и имуществените интереси на одитирания обект или сметките за средствата от Европейския съюз;
5. да изискват и да получават информация от всички органи в страната, както и достъп до базите им от данни във връзка с дейността на Сметната палата;
6. да присъстват на заседания на органите на одитираните организации и лица, ако дневният им ред е във връзка с провеждания одит.
(2) При упражняване на правомощията по ал. 1 достъпът до класифицирана информация се извършва при условията и по реда на Закона за защита на класифицираната информация.
(3) Одиторите на Сметната палата могат да изискват извършване на инвентаризации във връзка с одитите.

Задължения на ръководителите и длъжностните лица в одитираните организации

Чл. 40. (1) Ръководителите и длъжностните лица в одитираните организации са длъжни да оказват съдействие на лицата по чл. 39, ал. 1 при осъществяване на правомощията им и да осигуряват подходящи помещения и технически средства за извършване на одитите, включително ползване на телекомуникационни средства.
(2) Лицата по ал. 1 не могат да се позовават на държавна, служебна, търговска, банкова или друга защитена от закона тайна при извършване на одити от Сметната палата.
(3) При отказ от съдействие за упражняване на правомощията по чл. 39, включително при непредставяне на изисквана информация, председателят, след писмено предупреждение, оповестява незаконосъобразното поведение на съответните длъжностни лица на интернет страницата на Сметната палата.
(4) При отказ за предоставяне на информация по чл. 39, ал. 1, т. 4 председателят има право да издаде заповед за извършване на проверка на юридическото лице или на едноличния търговец във връзка с отказаната информация.
(5) При възпрепятстване на проверката по ал. 4 от юридическото лице или от едноличния търговец Сметната палата уведомява органите на прокуратурата.
(6) Събраните писмени доказателства при проверката по ал. 4 са неразделна част от документацията за извършения одит в одитираната организация.

Отговорност за причинени вреди

Чл. 41. Ръководните органи на Сметната палата, директорите на дирекции, ръководителите на структурни звена и одиторите не носят имуществена отговорност за причинени вреди при упражняване на своите правомощия, освен ако са извършили престъпление или са действали умишлено.

Конфликт на интереси при извършването на одитите

Чл. 42. (1) (Изм. – ДВ, бр. 7 от 2018 г., бр. 84 от 2023 г., в сила от 6.10.2023 г., бр. 16 от 2026 г.) В одитите не могат да участват лица, които са роднини по права линия без ограничения и по съребрена линия до четвърта степен включително с длъжностните лица в одитирания обект, чиято дейност е свързана със събиране или разходване на бюджетни и други публични средства и с управление на имущество по чл. 6, или са техни съпрузи, или се намират във фактическо съжителство, както и тези, които са работили в одитирания обект или са участвали в неговото управление през последните три години, или имат частен интерес по смисъла на този закон от одитираната дейност.
(2) Обстоятелствата по ал. 1 се декларират писмено преди започването на одита пред заместник-председател.
(3) Когато несъвместимостта по ал. 1 се установи в процеса на одита, лицата са длъжни да си направят писмен отвод.
(4) Декларациите по ал. 2 и отводите по ал. 3 са неразделна част от документацията за извършения одит.

Външни експерти

Чл. 43. (1) В отделни случаи за проверка на специфични въпроси при одитите могат да се привличат и външни експерти при спазване изискванията на чл. 42 и на международно признатите одитни стандарти.
(2) Лицата по ал. 1 подписват декларация за опазване на тайната и неразгласяване на факти и обстоятелства по чл. 34, ал. 1.

Мерки по време на одита при незаконосъобразни и увреждащи действия

Чл. 44. При установени в процеса на одита действия, които създават възможност за незаконосъобразно събиране или разходване на бюджетни или други публични средства, както и за увреждане на имущество на одитиран обект, отговорният заместник-председател

по предложение на ръководителя на одитния екип и директора уведомява съответния компетентен орган за предприемане на мерки за спиране на действията.

Изготвяне на проект на одитен доклад

Чл. 45. Ръководителят на одитния екип изготвя проект на одитен доклад съгласно приетата одитна програма и при спазване на изискванията на закона, международно признатите одитни стандарти и актовете на Сметната палата.

Правомощия на директор на дирекция. Процедура по контрол

Чл. 46. (1) Директорът упражнява контрол за съответствие на проекта на одитен доклад с изискванията по чл. 45, оценява доказателствата по отношение на тяхната надеждност и достатъчност и обвързаността им с направените констатации, изводи, оценки и препоръки.
(2) В дейността си по ал. 1 директорът се подпомага от ръководителите на структурни звена.
(3) В 30-дневен срок от предаването на проекта директорът се произнася с мотивирано писмено решение, с което:
1. одобрява проекта на одитния доклад;
2. връща проекта на одитен доклад с указания за доработване и отстраняване на допуснатите пропуски.
(4) В 7-дневен срок от решението по ал. 3, т. 2 ръководителят на одитния екип изпраща преработения проект на одитен доклад на директора за одобрение.
(5) При несъгласие с дадените указания ръководителят на одитния екип прави писмено възражение пред отговорния заместник-председател.
(6) Заместник-председателят на Сметната палата разглежда възражението и се произнася в 7-дневен срок с мотивирано писмено решение, което е окончателно.

Връчване на проекта на одитен доклад

Чл. 47. (1) Одобреният проект на одитен доклад се връчва на ръководителя на одитираната организация, както и на бившите ръководители на организацията през одитирания период, не по-късно от един месец от издаването на решението по чл. 46, ал. 3, т. 1.
(2) Независимо от задължението за връчване по ал. 1, съобщението за връчването на одобрения проект на одитен доклад се публикува на интернет страницата на Сметната палата, като съответният ръководен орган на Сметната палата може да предприеме и други действия за своевременно уведомяване на бившите ръководители на одитираната организация.
(3) Лицата по ал. 1 могат да дадат писмени становища по проекта на одитния доклад, предоставяйки допълнителни доказателства и/или допълнителни писмени обяснения в 14-дневен срок от връчването му.
(4) При писмено искане на лицата по ал. 1 отговорният заместник-председател на Сметната палата може да удължи срока по ал. 3 със 7 дни.
(5) Заместник-председателят на Сметната палата изготвя мотивирано заключение по становищата по ал. 3 в 14-дневен срок от получаването им. В тридневен срок от изготвяне на заключението заместник-председателят внася за разглеждане на заседание на Сметната палата доклада, становищата по ал. 3, мотивираното заключение и писмени мотивирани предложения за изменения на констатации, изводи, оценки или препоръки.
(6) При закриване на одитирана организация проектът на одитния доклад се връчва на ръководителя на правоприемника. Когато не е определен правоприемник, проектът на одитния доклад се изпраща за сведение на органа, взел решението за закриване на организацията.

Окончателен одитен доклад

Чл. 48. (1) Сметната палата разглежда проекта на доклад заедно със заключението и становищата по чл. 47, ал. 5 и приема с решение окончателен одитен доклад въз основа на цялостна оценка на доказателствата, становищата и обясненията, като може да:
1. приеме или отхвърли напълно или частично заключението по чл. 47, ал. 5 и направените към него предложения за изменения и да приеме, измени, отмени изцяло или частично констатации, изводи, оценки и препоръки в одитния доклад;
2. отхвърли изцяло одитния доклад поради неотстраними пропуски и нередности в него.
(2) Когато промените в констатациите, изводите, оценките и препоръките в одитния доклад водят до изводи за нарушения, за които се търси по-тежка отговорност, председателят на Сметната палата уведомява за това ръководителя на одитираната организация.
(3) Ръководителят на одитираната организация може да представи допълнително писмено възражение по промените по ал. 2 в 14-дневен срок от връчването.
(4) Сметната палата се произнася окончателно със свое решение по допълнително представеното възражение по ал. 3.

Изпращане на одитния доклад на одитирания обект

Чл. 49. (1) Сметната палата изпраща на ръководителя на одитираната организация окончателния одитен доклад в 7-дневен срок от приемането му.
(2) Когато одитираната организация е второстепенен или от по-ниска степен разпоредител с бюджет, докладът по ал. 1 се изпраща и на първостепенния разпоредител с бюджет за сведение или за предприемане на конкретни действия в съответствие със законовите му правомощия.
(3) Сметната палата може да изпрати доклада и на други органи, които имат отношение към извършения одит, за сведение или за предприемане на съответни действия.

Контрол за изпълнение на препоръките

Чл. 50. (1) Председателят на Сметната палата или оправомощен от него заместник-председател организира осъществяването на навременен контрол за изпълнението на препоръките.
(2) Ръководителят на одитираната организация е длъжен да предприеме мерки за изпълнение на препоръките и да уведоми писмено за това председателя на Сметната палата в определен в доклада срок, който трябва да бъде съобразен с характера на препоръките.
(3) При неизпълнение на препоръките Сметната палата изпраща доклад с предложения за предприемане на действия съответно на Народното събрание, на Министерския съвет или на общинския съвет.

Мерки при нарушения на режима на обществените поръчки

Чл. 51. (1) Когато са констатирани нарушения на процедурите за възлагане на обществени поръчки, одитният доклад в частта за нарушенията на процедурите се изпраща на Агенцията по обществени поръчки за предприемане на съответните действия.
(2) Докладът по ал. 1 се изпраща в 7-дневен срок от приемането на одитния доклад.

Искане за освобождаване от длъжност на виновно лице

Чл. 52. С одитния доклад Сметната палата може да предложи освобождаване от длъжност на лице, което носи управленска отговорност и вследствие на негово действие или бездействие са допуснати нарушения на закон или не са изпълнени дадени от Сметната палата препоръки.

Предложение за ограничаване на разходи на одитирана организация

Чл. 53. (1) (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) След приемането на окончателния одитен доклад Сметната палата може да предложи на министъра на финансите да приложи чл. 107 от Закона за публичните финанси по отношение на одитирана

организация, която нарушава закона или системно не изпълнява дадените препоръки, до отстраняване на нарушенията.
(2) Предложението по ал. 1 не може да съдържа мерки, които водят до преустановяване на дейността на засегнатата организация.

Финансов одит

Чл. 54. (1) Сметната палата извършва финансов одит на:
1. годишните финансови отчети на бюджетните организации – първостепенни разпоредители с бюджет, на бюджетните организации – второстепенни разпоредители с бюджет, които упражняват самостоятелни бюджети по силата на специални закони;
2. годишните финансови отчети на общини, за които общата сума на отчетените разходи по бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чуждите средства за предходната година надхвърля 10 млн. лв.;
3. други финансови отчети, когато това е предвидено в закон.
(2) Сметната палата извършва финансови одити на годишни финансови отчети на общини, за които общата сума на отчетените разходи по бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чуждите средства за предходната година не надхвърлят 10 млн. лв., при периодичност, определена от нея или на основата на оценка на риска.
(3) Финансовите одити се извършват по реда на този закон, международно признатите одитни стандарти и актовете на Сметната палата.
(4) Периодичните отчети за изпълнението на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства, както и оборотните ведомости на лицата по ал. 1 се предоставят на Сметната палата за осъществяване на предварително проучване, оценка на риска и текущ контрол като междинен етап от изпълнение на финансовия одит на годишния финансов отчет.
(5) Редът и сроковете за представяне в Сметната палата на отчетите по ал. 1 и 4 се определят от министъра на финансите съгласувано със Сметната палата.
(6) При непредставяне на отчетите или при представяне след срока по ал. 5 председателят на Сметната палата уведомява министъра на финансите за предприемане на конкретни действия в съответствие със законовите му правомощия.
(7) Възлагането на финансов одит по ал. 1 се извършва със заповед на отговорния заместник-председател.
(8) (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Ръководителят на одитния екип изготвя проект на одитен доклад, съдържащ одитно мнение относно финансовия отчет, при спазване на изискванията на този закон, международно признатите одитни стандарти и актовете на Сметната палата. Одитното мнение относно финансовия отчет може да бъде:
1. немодифицирано мнение;
2. квалифицирано мнение;
3. отрицателно мнение;
4. отказ от изразяване на мнение.
(9) (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Основанията за формиране на одитно мнение при финансов одит се определят с международно признатите одитни стандарти.
(10) (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Проектът на одитен доклад се проверява и одобрява от съответния директор на дирекция, който изпълнява процедурата по контрол на качеството по реда на чл. 46.
(11) (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Проектът на одитен доклад се връчва на ръководителя на одитираната организация или на оправомощени от него лица. Ръководителят на одитираната организация и/или оправомощени от него лица могат да дадат писмени становища по връчения проект на одитен доклад, предоставяйки допълнителни доказателства и/или допълнителни писмени обяснения в 14-дневен срок от връчването.

(12) При писмено искане на ръководителя на одитираната организация и/или на оправомощени от него лица отговорният заместник-председател може да удължи срока по ал. 11 със 7 дни.
(13) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г.) Заместник-председателят на Сметната палата изготвя мотивирано заключение по становищата по ал. 11 в 14-дневен срок от получаването им.
(14) (Изм. – ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г., бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) В тридневен срок от изготвяне на заключението заместник-председателят внася за разглеждане на заседание на Сметната палата проекта на одитен доклад, становищата по ал. 11 и мотивираното заключение. Сметната палата със свое решение приема окончателен одитен доклад въз основа на цялостна оценка на доказателствата, становищата по ал. 11 и заключението, като може да приеме или отхвърли напълно или частично заключението и направените към него предложения и да приеме, измени или отмени изцяло или частично констатации, изводи, оценки и препоръки в одитния доклад, както и вида на изразеното одитно мнение.
(15) (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Сметната палата изпраща на ръководителя на одитираната организация окончателния одитен доклад, съдържащ одитно мнение относно финансовия отчет, в 7-дневен срок от приемането му.
(16) (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) В случаите, когато одитният доклад съдържа отрицателно одитно мнение или отказ от изразяване на мнение Сметната палата уведомява министъра на финансите, който може да предприеме мерки по чл. 107 от Закона за публичните финанси. Когато одитът се отнася до второстепенен разпоредител с бюджет, одитният доклад, съдържащ одитно мнение относно финансовия отчет, се изпраща и на съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

Прилагане на Административнопроцесуалния кодекс

Чл. 55. (1) За неуредените въпроси в производството по чл. 38 – 54 се прилагат съответно разпоредбите на глави втора, пета и седма от Административнопроцесуалния кодекс.
(2) (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) Окончателните одитни доклади не подлежат на оспорване по съдебен ред.

Доклади със становища по отчети за изпълнение на бюджети

Чл. 56. (1) Министерският съвет, Националният осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса и БНБ представят на Сметната палата в 7-дневен срок от одобряването им отчети съответно за изпълнението на държавния бюджет, на бюджета на държавното обществено осигуряване, на бюджета на Националната здравноосигурителна каса и по бюджетните разходи на БНБ.
(2) Сметната палата изготвя доклади със становища по отчетите по ал. 1 не по-късно от три месеца от получаването им.

Уведомления до компетентни органи за предприемане на мерки

Чл. 57. (1) При наличие на данни за вреди и за нарушения при изпълнението на бюджети и на сметки за средства от Европейския съюз или при управлението на имущество, които не съставляват престъпление, Сметната палата изпраща одитния доклад на съответния компетентен орган за търсене на имуществена или административнонаказателна отговорност. Съответният орган е длъжен в 14-дневен срок от получаването на материалите от одита или одитния доклад да възложи извършване на необходимите действия за търсене на отговорност.
(2) Органът по ал. 1 уведомява председателя на Сметната палата в срок до два месеца от получаването на материалите от одита или одитния доклад за предприетите мерки по тях.

(3) Сметната палата оповестява получените уведомления, както и неизпълнението на задължението за уведомление.

Уведомление при данни за престъпление

Чл. 58. (1) При наличие на данни за престъпление Сметната палата изпраща одитния доклад и материалите към него на прокуратурата.
(2) Органите на прокуратурата уведомяват текущо Сметната палата за предприетите действия по изпратените материали по ал. 1.
(3) Сметната палата не може да огласява данни в случаите по ал. 1 до приключване на наказателното производство.
(4) При наличие на данни за престъпление при управлението на сметките за средства от Европейския съюз с решение на Сметната палата материалите от одита или одитният доклад се изпращат и на специализираните органи за превенция и борба с измамите и корупцията на Европейския съюз.

Оповестяване на одитните доклади

Чл. 59. (1) Сметната палата оповестява одитните доклади, които не представляват защитена от закона тайна, включително на сметките за средства от Европейския съюз, както и становищата по чл. 56.
(2) Оповестяването се прави чрез интернет страницата на Сметната палата.
(3) Извършени одити не се оповестяват преди окончателния одитен доклад по чл. 48 и чл. 54, ал. 13 и 14.
(4) Докладите и становищата по чл. 56, ал. 2 се оповестяват след внасянето им в Народното събрание.

Оповестяване на други обстоятелства

Чл. 60. Сметната палата оповестява чрез интернет страницата си неизпълнението на задълженията по чл. 40, неизпълнението на дадените препоръки, отказа за освобождаване от длъжност по чл. 52, както и други обстоятелства, определени с решение на Сметната палата.

Одитни доклади на средства от фондове и програми на Европейския съюз и по изпълнение на международни актове

Чл. 61. Доклади за извършените одити, включително одитните доказателства, на сметките за средства от Европейския съюз и на изпълнението на международни актове по чл. 6, ал. 2, т. 9 се предоставят на Европейската сметна палата и на Европейската комисия.

Глава шеста
(Отм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
ОТЧЕТНОСТ И КОНТРОЛ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

Чл. 62. (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., отм., бр. 16 от 2026 г.).

Чл. 63. (Отм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.).

Чл. 64. (Отм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.).

Чл. 65. (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г., отм., бр. 16 от 2026 г.).

Глава седма
(Отм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 66. (Отм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.).

Чл. 67. (Отм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.).

Глава осма
(Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
ПРЕВЕНЦИЯ НА КОРУПЦИЯТА

Чл. 68. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Корупция по смисъла на този закон е налице, когато лице, което заема публична длъжност по чл. 74, ал. 1, извърши престъпление по чл. 201, чл. 202, ал. 1 и 2, чл. 203, ал. 1, чл. 219, ал. 3 и 4, чл. 220, 224, 225б, 225в, 254а, чл. 254б, ал. 2, чл. 282, 282а, 283, 283а, 283б, чл. 294, ал. 4 във връзка с ал. 2, чл. 301, 302, 302а, 304, 304а, 304б, 305, 305а, 307 и чл. 387, ал. 3 от Наказателния кодекс, както и всяко едно друго престъпление, извършено във връзка с изброените по-горе.

Дейности по превенция на корупцията

Чл. 69. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Сметната палата осъществява държавната политика по превенция на корупцията, като:
1. събира, обобщава и анализира информация за националните антикорупционни политики и мерки;
2. извършва анализи, разработва и предлага мерки за превенция и противодействие на корупцията и координира прилагането им, в т.ч. и по сектори, както и анализ на корупционния риск на лицата и длъжностите по чл. 74, ал. 1;
3. осъществява дейности за разпространение на информацията, свързана с противодействието на корупцията, включително антикорупционните политики и мерки;
4. обучава инспекторите от Главния инспекторат към Министерския съвет и към отделните инспекторати;
5. дава становище по стратегическия и годишния план за дейността и по отчета на Главния инспекторат към Министерския съвет и на отделните инспекторати.

Събиране и обобщаване на информация за национални антикорупционни политики и мерки

Чл. 70. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) За изпълнение на задълженията си по чл. 69, т. 1 Сметната палата:
1. събира и обобщава информация и поддържа бази данни за изпълнението на антикорупционните политики и мерки;
2. извършва наблюдение и периодична оценка на приложението на антикорупционните мерки, в т.ч. и по сектори;
3. събира и обобщава добри практики;
4. анализира и предоставя информация на националните, европейските и международните антикорупционни институции и организации.

Анализи и мерки за превенция на корупцията

Чл. 71. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) За изпълнение на задълженията си по чл. 69, т. 2 Сметната палата:
1. идентифицира и анализира рискови зони за корупция;
2. разработва мерки с антикорупционна насоченост;
3. подпомага методически прилагането на мерките по т. 2;
4. извършва последващ анализ на въздействието по отношение на приложените мерки по т. 2;
5. разработва методологии за оценка на корупционния риск, етични стандарти за поведение, системи за проверка на почтеността и оказва съдействие за прилагането им;
6. разработва предложения за изменения в законодателството с антикорупционна насоченост;

7. съгласува всеки законопроект, изготвен от органите на изпълнителната власт, относно наличието на корупционен риск, както и извършва последващ анализ на въздействието на закона.
(2) Изготвените от Сметната палата анализи и предложения за антикорупционни мерки се предоставят на компетентните органи, които са длъжни да вземат отношение по тях в едномесечен срок и да информират Сметната палата за приетите мерки и сроковете за тяхното прилагане, както и за неприетите от тях мерки и мотивите за това. Компетентните органи са длъжни да информират Сметната палата при въвеждане на антикорупционните мерки и за резултатите от изпълнението им.

Разпространение на информация, свързана с противодействието на корупцията

Чл. 72. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) За изпълнение на задълженията си по чл. 69, т. 3 Сметната палата:
1. организира провеждането на обучения, семинари и информационни кампании с антикорупционна насоченост;
2. предоставя становища по искания на заинтересовани лица по приложението на закона във връзка с превенцията на корупцията;
3. организира проучвания и анализи на общественото мнение;
4. предприема и други подходящи действия.

Взаимодействие с други органи и организации

Чл. 73. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) При осъществяване на дейността си по превенция на корупцията Сметната палата взаимодейства с други държавни органи, органи на местното самоуправление, неправителствени организации, представители на бизнеса, както и с международни организации. По отношение на защитата на лицата, подаващи сигнали, Сметната палата си взаимодейства с Комисията за защита на личните данни.

Глава девета
(Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
ДЕКЛАРАЦИИ

Раздел I
(Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
Задължение за декларираме

Лица, заемащи публични длъжности

Чл. 74. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Лица, заемащи публични длъжности по смисъла на този закон, са:
1. президентът и вицепрезидентът;
2. народните представители;
3. министър-председателят, заместник министър-председателите, министрите и заместник-министрите;
4. членовете на Европейския парламент от Република България;
5. членовете на Европейската комисия от Република България и българските граждани, заемащи длъжности в органите на Европейския съюз, избрани или назначени с решение или по предложение на български държавен орган;
6. председателят и съдиите от Конституционния съд;
7. председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, главният прокурор, техните заместници, административните ръководители на органите на

съдебната власт и техните заместници, членовете на Висшия съдебен съвет, главният инспектор и инспекторите в Инспектората към Висшия съдебен съвет, съдиите, прокурорите и следователите;
8. омбудсманът и заместник-омбудсманът;
9. председателят, заместник-председателят и членовете на Комисията за регулиране на съобщенията;
10. председателят, заместник-председателите и членовете на Сметната палата и председателят и членовете на Фискалния съвет;
11. председателят и членовете на Комисията за защита на конкуренцията;
12. управителят, подуправителите, членовете на управителния съвет и главният секретар на Българската народна банка;
13. председателят, заместник-председателите и членовете на Комисията за финансов надзор;
14. председателят, заместник-председателят и членовете на Комисията за защита от дискриминация и председателят и членовете на Комисията за защита на личните данни;
15. председателят и членовете на Комисията за енергийно и водно регулиране;
16. председателят, заместник-председателите и членовете на надзорния съвет, управителят и подуправителят на Националния осигурителен институт;
17. управителят и подуправителят на Националната здравноосигурителна каса и директорите на районните здравноосигурителни каси;
18. председателите и заместник-председателите на държавни агенции, председателите и членовете на държавни комисии и други комисии, чиито членове се избират от Народното събрание, изпълнителните директори на изпълнителните агенции, ръководителите на държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, и техните заместници;
19. председателят, заместник-председателят и членовете на Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество, директорите на териториалните дирекции в Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество и началниците на отдели в тези дирекции;
20. членовете на Изпълнителния съвет и на Надзорния съвет на Агенцията за публичните предприятия и контрол;
21. директорът, заместник-директорите и главният секретар на Агенция "Митници", директорите на дирекции в Централното митническо управление, началниците на митници и техните заместници, началниците на митническите бюра и митническите пунктове;
22. изпълнителният директор, заместник изпълнителните директори и главният секретар на Националната агенция за приходите, директорите на дирекции в Централното управление и директорите на териториалните дирекции на Националната агенция за приходите;
23. ръководителите и техните заместници на областните дирекции по безопасност на храните, на регионалните здравни инспекции, на Дирекцията за национален строителен контрол и на нейните регионални дирекции, на Държавен фонд "Земеделие" и на неговите областни дирекции, директорите на областните дирекции "Земеделие", на областните дирекции и отдели "Автомобилна администрация", на Националния институт за недвижимо културно наследство и на териториалните му звена, както и на националните музеи, на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", неговите заместници и ръководителите на териториалните й служби, на Главна дирекция "Охрана", неговият заместник и директорите на областните дирекции, на регионалните инспекции по околната среда и водите, на басейновите дирекции за управление на водите, на националните паркове, на предприятията за управление на дейностите по опазване на околната среда, началниците на регионалните управления по образование, членовете на управителния съвет на Национален фонд "Култура";
24. председателят и заместник-председателите на Държавна агенция "Национална сигурност", Държавна агенция "Разузнаване" и Държавна агенция "Технически операции", началникът на Националната служба за охрана и неговите заместници, директорът на

Служба "Военно разузнаване" и неговите заместници, директорът на Служба "Военна полиция" и неговите заместници, както и директорите на дирекции в горепосочените служби;
25. председателят, заместник-председателят и членовете на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства;
26. главният секретар на Министерството на вътрешните работи и неговият заместник, административният секретар, директорите на главните дирекции и техните заместници, директорът на дирекция "Вътрешна сигурност", директорите на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи и техните заместници;
27. началникът на отбраната и офицерите от висшия команден състав на въоръжените сили съгласно Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;
28. главните секретари на Народното събрание, на президента на републиката и на Министерския съвет, главните и административните секретари в органите на изпълнителната власт, постоянният секретар на Министерството на външните работи и постоянният секретар на отбраната;
29. ръководителите на инспекторати по Закона за администрацията и ръководителят на Инспектората на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт;
30. началниците на политическите кабинети;
31. областните управители и заместник областните управители;
32. кметовете и заместник-кметовете на общини, кметовете и заместник-кметовете на райони, председателите на общинските съвети, общинските съветници и главните архитекти на общините и районите;
33. председателят, заместник-председателите, секретарят и членовете на Централната избирателна комисия;
34. председателят и членовете на Съвета за електронни медии;
35. генералните директори на Българската национална телевизия, на Българското национално радио и на Българската телеграфна агенция;
36. българските граждани, заемащи длъжности в Организацията на Северноатлантическия договор, които са избрани или са назначени с решение или по предложение на български държавен орган;
37. ръководителите на задграничните представителства на Република България;
38. българските граждани, които по решение или по предложение на български публични органи са членове на управителни или на контролни органи на международни организации, съфинансирани от Република България;
39. членовете на управителния съвет и на надзорния съвет на Българската банка за развитие;
40. членовете на управителните и на контролните органи на Националната електрическа компания и на Българския енергиен холдинг, директорите на дирекции към Националната електрическа компания, членовете на управителни и на контролни органи на дъщерни дружества на Българския енергиен холдинг, членовете на управителни и на контролни органи на Електроенергийния системен оператор;
41. председателите на политическите партии, получаващи държавна субсидия, техните заместници и лицата, които съгласно устава представляват политическата партия;
42. членовете на ръководните и на контролните органи на Българския Червен кръст;
43. ръководителите на бюджетни организации или други оправомощени длъжностни лица, които изпълняват функции на органи за финансово управление и контрол на средства от Европейския съюз и свързаното с тях национално финансиране или чужди средства съгласно Закона за публичните финанси;
44. лицата, упълномощени по реда на Закона за обществените поръчки от публични възложители, които са задължени лица по този закон да организират и да провеждат процедурите за възлагане на обществени поръчки и да сключват договорите;

45. председателят на Българската академия на науките, ректорите на държавните висши училища и началниците на военните академии и на висшите военни училища, както и техните заместници;
46. управителите и изпълнителните директори на лечебните заведения за болнична помощ, които се финансират от бюджета на Националната здравноосигурителна каса и/или от държавния или общинския бюджет;
47. членовете на управителните съвети на държавните предприятия по Закона за горите и директорите на държавните горски и ловни стопанства;
48. изпълнителният директор и ръководителите на териториалните поделения на Държавно предприятие "Фонд затворно дело";
49. членовете на управителния съвет и изпълнителният директор на Държавно предприятие "Български спортен тотализатор";
50. членовете на управителните органи на икономически обособените лица и структурни единици по чл. 13, ал. 4 от Закона за публичните финанси, както и управителите и членовете на органите на управление или контрол на общински или държавни публични предприятия и ръководителите на техните териториални поделения, както и на други юридически лица, които са бюджетни организации по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси;
51. представителите на държавата или на общините в органите на управление или контрол на търговски дружества с държавно или общинско участие в капитала;
52. членове на управителния съвет на Фонда за гарантиране на влоговете в банките.
(2) Ръководителите на ведомствата, които определят и освобождават лицата по ал. 1, са длъжни в 14-дневен срок от издаването на съответния акт да уведомят за това Сметната палата. За лицата по ал. 1, т. 5 и 35 уведомлението се извършва от ръководителя на органа, приел решението или направил предложението.

Видове декларации

Чл. 75. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Лицата, заемащи публични длъжности, подават следните декларации:
1. декларация за несъвместимост;
2. декларация за имущество и интереси;
3. декларация за промяна в декларирани обстоятелства в декларацията по т. 1;
4. декларация за промяна в декларирани обстоятелства в декларацията по т. 2 в частта за интересите и за произхода на средствата при предсрочно погасяване на задължения и кредити.
(2) Декларациите по ал. 1, т. 1 и 3 се подават пред органа по избора или назначаването, съответно пред постоянна комисия на съответния общински съвет – за общинските съветници и кметовете, а декларациите по ал. 1, т. 2 и 4 – пред Сметната палата.
(3) Органите по ал. 2 утвърждават образци на декларациите по ал. 1, т. 1 и 3, както и формат за тяхното съхранение в електронен вид.
(4) Подаването и проверката на декларациите за имущество и проверката за конфликт на интереси на съдии, прокурори и следователи, включително на председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд, главния прокурор, административните ръководители на органите на съдебната власт и на техните заместници, се извършват при условията и по реда на Закона за съдебната власт. Правилата за конфликт на интереси в този закон намират приложение, доколкото Законът за съдебната власт не предвижда друго.
(5) Декларациите се подават на хартиен и електронен носител или по електронен път.

Декларация за несъвместимост

Чл. 76. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) При заемането на публична длъжност, за която с Конституцията или със закон са установени несъвместимости, лицето подава пред

органа по избора или назначаването или пред съответната комисия по чл. 116, ал. 2, т. 1 и 3 декларация за несъвместимост в едномесечен срок от заемането на длъжността.
(2) При промяна на заеманата длъжност, включително и когато е налице прекъсване не повече от един месец между заемането на длъжностите, за които съответното лице е задължено по този закон, не се подава нова декларация за имущество и интереси. Лицето не подава нова декларация и за несъвместимост, освен ако за новата длъжност са предвидени различни несъвместимости.
(3) Когато лицето е декларирало наличие на несъвместимост, то е длъжно в едномесечен срок от подаване на декларацията да предприеме необходимите действия за отстраняване на несъвместимостта и да представи доказателства за това пред органа по избора или назначаването.
(4) В случай че лицето не предприеме действия за отстраняване на несъвместимостта в срока по ал. 3, органът по избора или назначаването предприема действия за прекратяване на правоотношението.
(5) Когато в специален закон е предвидено задължение за подаване на декларация за несъвместимост от съответните лица преди възникване на трудовото или служебното правоотношение, същите лица не подават допълнителна декларация за несъвместимост след възникване на правоотношението.

Декларация за имущество и интереси

Чл. 77. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Лицата, заемащи публични длъжности, подават пред Сметната палата декларация за имущество и интереси в страната и в чужбина, в която декларират:
1. недвижимо имущество;
2. моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства, както и други превозни средства, които подлежат на регистрация по закон;
3. парични суми, притежавани в брой или в банкови сметки, на обща стойност над 5 000 евро платежни инструменти на приносител, съгласно § 1, т. 7 от допълнителните разпоредби на Валутния закон, независимо в каква валута;
4. вземания на обща стойност над 5000 евро, включително в чуждестранна валута;
5. вложения в инвестиционни и пенсионни фондове, с изключение на допълнителното задължително пенсионно осигуряване, и еквивалентни форми на спестявания и инвестиции, ако общата им стойност надвишава 5000 евро;
6. налични ценни книги, дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества и финансови инструменти по чл. 4 от Закона за пазарите на финансови инструменти, както и криптовалути;
7. задължения и кредити, в т.ч. и по кредитни карти, на обща стойност над 5000 евро, както и договорените лихвени проценти по тях;
8. трудови доходи, получени през предходната календарна година;
9. доходи извън тези за заеманата длъжност, получени през предходната календарна година, когато са над 5000 евро;
10. чуждо недвижимо имущество и чужди моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства на стойност над 5000 евро, които лицето или неговият съпруг, или лицето, с което то се намира във фактическо съжителство на съпружески начала, трайно ползва, независимо от основанията за това и от условията на ползване; не се декларира имущество на институцията, в която лицето заема съответната длъжност;
11. дадени обезпечения и направени разходи от тях или в тяхна полза, или в полза на лицата по ал. 4 с тяхно съгласие, когато те не са платени със собствени средства, с публични средства или със средства на институцията, в която заемат длъжността, за:
а) обучение;
б) пътуване;
в) други плащания с единична цена над 500 евро;

12. разходи за обучения извън случаите по т. 11, в т.ч. в полза на лицата по ал. 4, чиято еднократна стойност надхвърля 5000 евро;
13. участие в търговски дружества, в граждански дружества, в органи на управление или контрол на търговски дружества, на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации, както и извършване на дейност като едноличен търговец към датата на избирането или назначаването и 12 месеца преди датата на избирането или назначаването;
14. договори с лица, които извършват дейност в области, свързани с вземаните от лицето, заемащо публична длъжност, решения в кръга на неговите правомощия или задължения по служба;
15. данни за свързани лица, към дейността на които лицето, заемащо публична длъжност, има частен интерес;
16. участие в тайни и/или неформални организации и общества.
(2) При годишното декларираме на имуществото по ал. 1, т. 3 – 7 се посочват наличностите към 31 декември на предходната календарна година.
(3) При декларираме на имуществото по ал. 1, ако то е придобито по време на заемане на длъжността, се посочват също правните основания и произходът на средствата, с които е станало придобиването им.
(4) Лицата, заемащи публични длъжности, декларират имуществото и доходите и на своите съпрузи или на лицата, с които се намират във фактическо съжителство на съпружески начала, и на ненавършилите пълнолетие деца.
(5) Лицата, заемащи публични длъжности, не декларират имуществото и доходите на своите съпрузи при фактическа раздяла и на ненавършилите пълнолетие деца, когато не упражняват родителски права.
(6) За обстоятелствата по ал. 5 задълженото лице подава декларация.
(7) Сметната палата публикува всички данни от подадените декларации в отворен, машинночетим формат по смисъла на Закона за достъп до обществена информация, както и при спазване на изискванията на чл. 80, ал. 2.

Срокове за подаване на декларация за имущество и интереси

Чл. 78. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Декларация за имущество и интереси се подава:
1. в едномесечен срок от заемането на публичната длъжност;
2. ежегодно до 15 май – за предходната календарна година или за съответния период от момента на встъпване в длъжност по чл. 74, ал. 1, до края на предходната календарна година, когато деклараторът е подал встъпителна декларация през предходната календарна година;
3. в едномесечен срок от освобождаване от длъжност.
(2) В срок до един месец от подаването на декларация за имущество и интереси съответното лице може да направи промяна в декларацията си, когато това се налага за отстраняване на непълноти или грешки в декларираните обстоятелства.
(3) При промяна на заеманата длъжност с друга длъжност по чл. 74, ал. 1 лицето, което остава задължено по този раздел, не подава декларация по ал. 1, т. 3 и нова декларация по ал. 1, т. 1.

Декларация за промяна в декларирани обстоятелства

Чл. 79. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Лицата, заемащи публични длъжности, подават декларации по чл. 75, ал. 1, т. 3 и 4 в едномесечен срок от настъпване на промяната.

Публикуване на декларации на интернет страницата на Сметната палата

Чл. 80. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) В едномесечен срок от изтичане на сроковете по чл. 76, ал. 1 и чл. 79 органът по избора или назначаването публикува на интернет страницата си декларациите на лицата, заемащи публични длъжности, и списък на лицата, които не са подали декларации в срок.

(2) В двумесечен срок от изтичане на сроковете по чл. 78 и 79 Сметната палата публикува на интернет страницата си декларациите на лицата, заемащи публични длъжности, и списък на лицата, които не са подали декларации в срок.

Уведомяване на Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество

Чл. 81. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Сметната палата уведомява Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество за започване на проверка, когато лицето е закъсняло да подаде декларация по чл. 75, ал. 1, т. 2 или 4 и в срок от един месец от уведомяването му за това закъснение не подаде такава. Проверка не започва, ако неподаването се дължи на причини, за които лицето не отговаря.

Раздел II
(Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
Регистри на декларациите

Публичен регистър за декларациите на лицата, заемащи публични длъжности

Чл. 82. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Органът по избора или назначаването поддържа публичен регистър на декларациите за несъвместимост и декларациите за промяна на декларирани обстоятелства в декларациите за несъвместимост за лицата по чл. 75, ал. 1.
(2) Сметната палата приема декларациите за имущество и интереси и за промяна в декларирани обстоятелства в декларацията за имущество и интереси в частта за интересите и ги завежда в публичния регистър по чл. 126, ал. 1, т. 1.
(3) Публичният регистър по чл. 126, ал. 1, т. 1 съдържа информацията по чл. 75, ал. 1.

Право на достъп

Чл. 83. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Всяко лице има право на достъп до данните от регистрите по чл. 126, ал. 1.
(2) Достъпът се осигурява чрез интернет страницата на Сметната палата, съответно на органа по избора или назначаването, при спазване на изискванията за защита на личните данни.
(3) Всяко лице има право да получава информация, свързана с данните от регистрите по чл. 126, ал. 1, по реда на Закона за достъп до обществена информация.
(4) Условията и редът за съхранение на данните от регистрите по чл. 126, ал. 1 се уреждат в правилника за устройството и организацията на дейността на Сметната палата.

Раздел III
(Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
Проверка на декларациите и имущественото състояние

Проверка на декларациите

Чл. 84. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) В срок до 6 месеца от изтичане на сроковете по чл. 78 и 79 съответните служители от специализираната администрация на Сметната палата проверяват и анализират информацията от декларациите за имущество и интереси на лицата, заемащи публични длъжности, относно достоверността на декларираните факти.
(2) Проверката на декларациите за имущество на съдии, прокурори и следователи, в т.ч. на председателите на Върховния касационен съд и Върховния административен съд, главния прокурор, административните ръководители на органите на съдебната власт и техните заместници, се извършва при условията и по реда на Закона за съдебната власт.

Достъп до информация на други държавни органи

Чл. 85. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Проверката на декларациите се извършва чрез пряк достъп до електронните регистри, бази данни и други информационни масиви, поддържани от други държавни органи, с изключение на службите за сигурност. Обменът на информация със службите за сигурност се извършва при условия, ред и срокове, определени в съвместна инструкция за осъществяване на взаимодействие, издадена от министъра на вътрешните работи, председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество и Сметната палата.
(2) Служителите от специализираната администрация на Сметната палата може да изискват допълнителна информация от държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, органите на съдебната власт и от други институции, пред които декларираните факти подлежат на вписване, обявяване или удостоверяване.
(3) Органите и институциите по ал. 1 са длъжни в 30-дневен срок от получаване на искането да предоставят необходимата информация.
(4) Проверката се извършва чрез съпоставяне на декларираните факти и на информацията, получена по реда на ал. 1.
(5) Сметната палата може да получава информация от информационните системи по чл. 56 и 56а от Закона за кредитните институции, както и да иска разкриване на банкова тайна.
(6) Сметната палата може да поиска и разкриване на застрахователна тайна, както и на данъчна и осигурителна информация.

Приключване на проверката

Чл. 86. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Проверката приключва с доклад за съответствие, когато не е установена разлика между декларираните факти и получената информация. В останалите случаи проверката приключва с доклад за несъответствие.

Действия при установено несъответствие

Чл. 87. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) При установено несъответствие Сметната палата уведомява съответното лице за това по електронен път, чрез телефонно обаждане или чрез куриер, за което се изготвя констативен протокол, и му дава 14-дневен срок за отстраняване на непълнотите и грешките в декларираните обстоятелства. Отстраняването на непълнотите и грешките се извършва по реда за подаване на декларация.
(2) При установено несъответствие при проверка на декларациите Сметната палата публикува на интернет страницата си заключенията за лицата, при които е установено несъответствие в декларациите, което не е отстранено в срока по ал. 1.
(3) При установено несъответствие след срока по ал. 1 в размер на не по-малко от 5000 евро Сметната палата приема решение за изпращане на материалите от проверката на Националната агенция за приходите за предприемане на действия по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.
(4) При установено несъответствие след срока по ал. 1 в размер на не по-малко от 12 500 евро Сметната палата приема решение за извършването на проверка на имущественото състояние на лицето, заемащо публична длъжност, и уведомява Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество.
(5) Инспекторатът към Висшия съдебен съвет при констатиране на несъответствие между декларациите за установените факти в размер на не по-малко от 12 500 евро уведомява Сметната палата за извършване на проверка на имущественото състояние на съответното лице.

Глава десета
(Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
СИГНАЛИ

Подаване на сигнал за конфликт на интереси

Чл. 88. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Всеки, който разполага с данни за конфликт на интереси по смисъла на този закон за лице, заемащо публична длъжност, може да подаде сигнал до Сметната палата. Сигналите може да се подават лично или чрез адвокат по пълномощие.
(2) Сигнали може да бъдат получавани и от всички канали за вътрешно или външно подаване на сигнали по реда на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

Изисквания за подаване на сигнали за конфликт на интереси

Чл. 89. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) По отношение на начина на подаване на сигналите, тяхната форма и съдържание, както и работата с тях се прилагат изискванията на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

Регистър на сигналите

Чл. 90. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Сметната палата води регистър на сигналите, съобразен с изискванията на наредбата по чл. 19, ал. 2, т. 3 от Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, като осигурява достъп до него на Комисията за защита на личните данни за нуждите на националната статистика и подаването на информация към Европейската комисия.
(2) Сигналите се приемат и обработват при съблюдаване на принципите, посочени в чл. 4.
(3) Сигнали за нарушения, които не представляват конфликт на интереси, се препращат по компетентност до централния орган за външно подаване на сигнали, за което се уведомява подателят на сигнала.
(4) Подадени до Сметната палата сигнали за конфликт на интереси по смисъла на този закон срещу съдия, прокурор или следовател, съдържащи данни за действия, които накърняват престижа на съдебната власт, и такива, свързани с нарушаване на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите, се изпращат за проверка на Инспектората към Висшия съдебен съвет в рамките на правомощията му.

Проверка за конфликт на интереси

Чл. 91. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Подаденият в съответствие с изискванията на чл. 88 и 89 сигнал е основание за извършване на проверка за наличието на данни за конфликт на интереси по смисъла на този закон.
(2) Проверката за конфликт на интереси се извършва в 90-дневен срок от получаването на сигнала. При необходимост срокът може да бъде удължен еднократно от Сметната палата с до един месец.
(3) Всяка проверка завършва с изготвянето на доклад, в който задължително се посочват извършените действия, установените факти и обстоятелства, както и констатация за наличие, съответно за липса на достатъчно данни за конфликт на интереси. Неразделна част от доклада са всички материали, събрани в рамките на проверката по ал. 2.
(4) При наличие на достатъчно данни за извършено престъпление органите на Сметната палата уведомяват прокуратурата.
(5) Лицето, подало сигнала за конфликт на интереси, се уведомява за резултатите от проверката и за решението. Лицата, срещу които е подаден сигнал за конфликт на интереси, се уведомяват за него, както и за извършената проверка и решението, когато са установени достатъчно данни за конфликт на интереси, с цел гарантирането на правото им на защита.
(6) Производството по установяване на конфликт на интереси се извършва по реда на глава дванадесета, раздел V.

Глава единадесета
(Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
ЗАЩИТА НА ПОДАЛИЯ СИГНАЛА

Задължения на служителите, които разглеждат сигнал

Чл. 92. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Служителите, на които е възложено разглеждането на сигнала, са длъжни да:
1. не разкриват самоличността на лицето, подало сигнала;
2. не разгласяват фактите и данните, които са им станали известни във връзка с разглеждането на сигнала;
3. опазват поверените им документи от нерегламентиран достъп на трети лица.
(2) Лицата по ал. 1 предлагат на Сметната палата предприемането на конкретни мерки за опазване на самоличността на подалия сигнала, включително, ако е необходимо, мерки за неговата защита.

Право на закрила за лицата, подаващи сигнали

Чл. 93. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Лицата, подаващи сигнали за конфликт на интереси по смисъла на този закон, имат право на закрила, защита и подкрепа при условията и по реда на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.
(2) Сметната палата незабавно информира Комисията за защита на личните данни, когато лице, подало сигнал, поиска защита. Взаимодействието между двата органа по отношение на обезпечаването на защитата на лицата, подаващи сигнали за конфликт на интереси срещу лица, заемащи публични длъжности, се урежда в издадена от тях съвместна инструкция.

Съдействие от Министерството на вътрешните работи

Чл. 94. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) В спешни случаи по искане на председателя на Сметната палата може да се потърси съдействието на органите на Министерството на вътрешните работи за вземане на допълнителни мерки за защита на лице, подало сигнал, като за това се информира Комисията за защита на личните данни.

Освобождаване от отговорност на лицата, подаващи сигнали

Чл. 95. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) По отношение на освобождаването от отговорност на лицата, които подават сигнал по реда на този закон, се прилага разпоредбата на чл. 36 от Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

Глава дванадесета
(Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Раздел I
(Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
Дефиниции

Конфликт на интереси

Чл. 96. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Конфликт на интереси възниква, когато лице, заемащо публична длъжност, има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба.

Частен интерес

Чл. 97. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Частен е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за лице, заемащо публична длъжност, или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение.

Облага

Чл. 98. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Облага е всеки доход в пари, парични средства или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, получаване на привилегия или почести, помощ, глас в полза на избор, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност, дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие.

Раздел II
(Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
Забрани и ограничения, свързани с изпълнението на публична длъжност

Забрана да се представлява държавата или общината

Чл. 99. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Лице, заемащо публична длъжност, не може да представлява държавата или общината в случаите, когато има частен интерес от вземането на дадено решение.

Забрана за гласуване в частен интерес

Чл. 100. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Лице, заемащо публична длъжност, няма право при изпълнение на задълженията си да гласува в частен интерес.

Забрана за използване на служебно положение за оказване на влияние

Чл. 101. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Лице, заемащо публична длъжност, няма право да използва служебното си положение, за да оказва влияние в частен интерес върху други органи или лица при подготовката, приемането, издаването или постановяването на актове или при изпълнението на контролни или разследващи функции.

Забрана за извършване на дейности в частен интерес при изпълнение на правомощия или задължение по служба

Чл. 102. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Лице, заемащо публична длъжност, няма право да участва в подготовката, обсъждането, приемането, издаването или постановяването на актове, да изпълнява контролни или разследващи функции или да налага санкции в частен интерес. Такова лице няма право да сключва договори или да извършва други дейности в частен интерес при изпълнение на правомощията или задълженията си по служба.

Забрана за разпореждане с държавно или общинско имущество и други дейности в интерес на свързани лица

Чл. 103. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)(1) Лице, заемащо публична длъжност, няма право да се разпорежда с държавно или общинско имущество, да разходва бюджетни

средства, включително средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, да издава удостоверения, разрешения или лицензии или да осъществява контрол по тези дейности в интерес на юридически лица с нестопанска цел, търговски дружества или кооперации, в които то или свързани с него лица са членове на орган на управление или контрол, управители, съдружници или притежават дялове или акции.
(2) Забраната по ал. 1 се прилага и по отношение на свързани със заемащия публичната длъжност лица, които са еднолични търговци.
(3) Лице, заемащо публична длъжност, няма право да извършва дейностите по ал. 1 и в интерес на юридически лица с нестопанска цел, търговски дружества или кооперации, в които то е било член на орган на управление или контрол, управител, съдружник или е притежавало дялове или акции една година преди датата на избирането или назначаването му, или докато заема длъжността.

Забрана за използване на информация в частен интерес

Чл. 104. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Лице, заемащо публична длъжност, няма право да използва или да разрешава използването в частен интерес на информация, получена при изпълнението на правомощията или задълженията му по служба, докато заема длъжността и една година след напускането, освен ако в специален закон е предвидено друго.

Забрана за извършване на консултантска дейност

Чл. 105. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Лице, заемащо публична длъжност, няма право да извършва консултантска дейност по отношение на лица, които са заинтересовани от актовете му, издавани при осъществяване на правомощията или задълженията му по служба.

Забрана за използване на служебно положение за търговска реклама

Чл. 106. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)Лице, заемащо публична длъжност, няма право да дава съгласие или да използва служебното си положение за търговска реклама.

Раздел III
(Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
Действия за предотвратяване на конфликт на интереси

Задължение за самоотвод

Чл. 107. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Когато лице, заемащо публична длъжност, има частен интерес, то е длъжно да си направи самоотвод от изпълнението на конкретно правомощие или задължение по служба, като уведоми органа по избора или назначаването.
(2) Когато на заседание на колективен държавен орган или на орган на местното самоуправление се обсъжда и решава въпрос, по който негов член е обявил частен интерес, последният не може да участва в обсъждането и да гласува. В тези случаи решенията се приемат с предвиденото мнозинство от членовете на органа, като се изключи лицето, което е обявило частен интерес. Обстоятелствата по тази алинея се отразяват в протокола от съответното заседание.

Задължение за отвод

Чл. 108. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Органът по избора или назначаването е длъжен да направи отвод на лице, заемащо публична длъжност, ако разполага с данни за негов частен интерес във връзка с конкретно правомощие или задължение по служба.

Срок за самоотвод и отвод

Чл. 109. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Самоотводите и отводите се правят незабавно след възникване или узнаване на данните за наличие на частен интерес.
(2) Самоотводите и отводите се мотивират, като се посочва частният интерес, който е причина за отстраняването от изпълнението на конкретното правомощие или задължение.

Приложение на специален закон

Чл. 110. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Когато закон предвижда специални основания за отводи и самоотводи, се прилага специалният закон.

Раздел IV
(Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
Ограничения след освобождаване от публична длъжност

Последици при установен конфликт на интереси

Чл. 111. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Лице, заемащо публична длъжност, по отношение на което е установен конфликт на интереси или съответно нарушение на чл. 112 или 113, няма право в продължение на една година от влизането в сила на решението, с което е установен конфликт на интереси, да заема публична длъжност. В посочения срок лицето не може да участва в избори и да заема публична изборна длъжност.

Ограничения след освобождаване от длъжност на лице, заемало публична длъжност

Чл. 112. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Лице, което е заемало публична длъжност, няма право в продължение на една година от освобождаването му от длъжност да сключва трудови договори, договори за консултантски услуги или други договори за изпълнение на ръководни или контролни функции с търговските дружества, едноличните търговци, кооперациите или юридическите лица с нестопанска цел, по отношение на които в последната една година от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е осъществявало действия по разпореждане, регулиране или контрол или е сключвало договори с тях, както и да е съдружник, да притежава дялове или акции, да е управител или член на орган на управление или контрол на такива търговски дружества, кооперации или юридически лица с нестопанска цел.
(2) Ограниченията се прилагат и за търговските дружества, свързани с дружествата по ал. 1.

Ограничения за участие в обществени поръчки

Чл. 113. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Лице, заемало публична длъжност, което в последната една година от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е участвало в провеждането на процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, няма право в продължение на една година от освобождаването си от длъжност да участва или да представлява физическо или юридическо лице в такива процедури пред институцията, в която е заемало длъжността, или пред контролирано от нея юридическо лице.
(2) Забраната за участие в процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, се прилага и за юридическо лице, в което лицето по ал. 1 е станало съдружник, притежава дялове или е управител или член на орган на управление или контрол след освобождаването му от длъжност.

Приложение на специален закон

Чл. 114. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Разпоредбите на този раздел се прилагат, доколкото в специален закон не е предвидено друго.

Раздел V
(Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
Установяване на конфликт на интереси

Основание за установяване на конфликт на интереси

Чл. 115. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Установяването на конфликт на интереси се извършва по сигнал, подаден до Сметната палата, по решение на Сметната палата или по искане на лицето, заемащо публична длъжност.
(2) Установяване на конфликт на интереси не може да се извършва по анонимен сигнал.
(3) Производството по установяване на конфликт на интереси на членовете на Сметната палата се образува с решение на Сметната палата, взето с единодушие при тайно гласуване, като се изключи лицето, за което се гласува решението.

Производство по установяване на конфликт на интереси

Чл. 116. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) В производството по установяване на конфликт на интереси Сметната палата изисква и получава необходимата информация и документи от комисиите по ал. 2, т. 1 и 3, съответно от органа по избора или назначаването.
(2) Информацията се изготвя за:
1. президента, вицепрезидента, председателя и съдиите от Конституционния съд, народните представители, министър-председателя, заместник министър-председателите, министрите, омбудсмана и заместник-омбудсмана, изборните членове на Висшия съдебен съвет, главния инспектор и инспекторите от Инспектората към Висшия съдебен съвет, председателя, заместник-председателите и членовете на Сметната палата, управителя, подуправителите и членовете на управителния съвет на Българската народна банка, управителя и подуправителя на Националния осигурителен институт, членовете на органи, които изцяло или частично се избират от Народното събрание – от постоянна комисия на Народното събрание;
2. заместник-министрите, областните управители и заместник областните управители, едноличните органи, техните заместници и членовете на колегиални органи по чл. 19, ал. 4 от Закона за администрацията, извън тези по т. 1 – от Главния инспекторат към Министерския съвет;
3. общинските съветници и кметовете – от постоянна комисия на съответния общински съвет;
4. лицата, заемащи публични длъжности, извън тези по т. 1 – 3 – от инспекторатите или от органа по избора или назначаването.
(3) В производството по установяване на конфликт на интереси Сметната палата изисква и получава информация от органи на държавна власт, органи на местното самоуправление, както и от юридически и физически лица.
(4) Органите и лицата по ал. 1 и 3 са длъжни в 7-дневен срок от получаване на искането да представят необходимата информация и документи.
(5) В производството по установяване на конфликт на интереси се събират доказателства по реда на Административнопроцесуалния кодекс и се изслушва лицето, срещу което е образувано производството.
(6) На лицето, срещу което е образувано производството, се предоставят за запознаване всички събрани доказателства и му се дава възможност да направи възражение в 7-дневен срок от предоставянето им.

(7) Лицето, срещу което е образувано производството, има право да представи и да посочи нови доказателства, които да се съберат, както и на адвокатска защита в производствата по този раздел, при спазване на защитата на подалия сигнала по глава единадесета.

Срок за образуване на производство за установяване на конфликт на интереси

Чл. 117. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Производство за установяване на конфликт на интереси, както и за нарушения по чл. 112 и 113 се образува в срок до 6 месеца от откриването, но не по-късно от три години от извършването на нарушението.

Решение по производство за установяване на конфликт на интереси

Чл. 118. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Сметната палата се произнася с мотивирано писмено решение в срок до три месеца от образуване на производството. В случаите на фактическа и правна сложност срокът може да бъде продължен еднократно с 30 дни.
(2) Решението по ал. 1 съдържа:
1. фактическите и правните основания за постановяването му;
2. направените от лицето възражения и мотиви в случай на неприемане;
3. диспозитивна част, в която се установява наличието или липсата на конфликт на интереси; налага се глоба по чл. 132, определя се нейният размер и се постановява отнемане по чл. 125, ако има основания за това;
4. срок и орган, пред който може да се обжалва.
(3) В решението по ал. 1 се посочва и срок за доброволно изпълнение на наложената глоба.
(4) За налаганата административнонаказателна отговорност с решението по ал. 2 не се съставя акт за установяване на административно нарушение и не се издава наказателно постановление.

Съобщаване на решението

Чл. 119. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Решението на Сметната палата се съобщава на:
1. заинтересованото лице;
2. органа, компетентен да прекрати правоотношението;
3. окръжната прокуратура по седалището на органа по т. 2.

Оспорване на решението

Чл. 120. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Решението на Сметната палата, с което се установява конфликт на интереси, може да се оспори от заинтересованото лице пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
(2) Прокурорът може да подаде протест до съда в едномесечен срок от съобщаването на решението, с което се установява липсата на конфликт на интереси.

Уведомяване на прокуратурата

Чл. 121. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Когато се установят данни за извършено престъпление, материалите се изпращат незабавно на прокуратурата.

Производство за нарушения по раздел IV

Чл. 122. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Разпоредбите на чл. 115 – 120 се прилагат съответно и за производствата за нарушения по раздел IV.
(2) С решението, с което се установява нарушение на разпоредба от раздел IV, се налага и глоба по чл. 132.

Приложение на Административнопроцесуалния кодекс

Чл. 123. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) За неуредените в този раздел въпроси се прилага Административнопроцесуалният кодекс.

Раздел VI
(Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
Последици при установяване на конфликт на интереси

Действие на акт за установяване на конфликт на интереси

Чл. 124. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Установяването на конфликт на интереси с влязъл в сила акт е основание за освобождаване от длъжност, освен когато в Конституцията, Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка или в специален закон е предвидено друго.
(2) Освобождаването се осъществява по реда, определен в съответните закони.

Отнемане на възнаграждение или облага

Чл. 125. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Възнаграждението, получено от правоотношението или деянието, породило конфликт на интереси, за периода през който конфликтът на интереси е бил укрит, се отнема в полза на държавата или общината.
(2) Когато бъде установено, че в резултат на конфликт на интереси лице, заемащо публична длъжност, или свързано с него лице е получило материална облага, нейната равностойност се отнема в полза на държавата, освен ако не подлежи на отнемане на друго основание.

Глава тринадесета
(Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
ЕЛЕКТРОННИ РЕГИСТРИ

Публични електронни регистри

Чл. 126. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Сметната палата води и поддържа следните електронни публични регистри:
1. за декларациите на лицата, заемащи публични длъжности;
2. за влезлите в сила решения за установяване на конфликт на интереси;
3. за съставените актове за установяване на административни нарушения и за влезлите в сила наказателни постановления.
(2) Сметната палата води и други регистри, необходими за дейността ѝ.

Глава четиринадесета
(Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
ОТЧЕТНОСТ И КОНТРОЛ ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

Внасяне на доклади в Народното събрание

Чл. 127. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Сметната палата внася в Народното събрание:
1. доклади със становища по отчетите за изпълнението на държавния бюджет, бюджета на държавното обществено осигуряване, бюджета на Националната здравноосигурителна каса и по бюджетните разходи на БНБ за предходната година;
2. доклади за извършени одити със значими резултати за управлението на публичните средства и дейности;

3. одитните доклади за извършените одити по решение на Народното събрание.
(2) Народното събрание разглежда докладите по ал. 1, т. 1 и 3 в тримесечен срок от внасянето им.
(3) При поискване от Народното събрание или от негова комисия Сметната палата предоставя конкретни одитни доклади.

Предложения за разглеждане на одитни доклади

Чл. 128. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Сметната палата може да прави предложения до Народното събрание и нейните комисии за разглеждане на одитни доклади с важно значение за подобряване на бюджетната дисциплина и управлението на бюджетните и/или другите публични средства и дейности.

Отчет за дейността на Сметната палата

Чл. 129. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) В срок до 30 септември на текущата година Сметната палата внася в Народното събрание отчет за дейността си за предходната година.
(2) Отчетът се публикува на интернет страницата на Сметната палата.

Одит на годишния финансов отчет на Сметната палата

Чл. 130. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Годишният финансов отчет на Сметната палата се одитира от независима комисия, в която се включват най-малко двама регистрирани одитори.
(2) Числеността и съставът на комисията по ал. 1 се определят от Народното събрание.
(3) Докладът на комисията по отчета по ал. 1 се внася в Народното събрание заедно с отчета за дейността на Сметната палата за съответната година.
(4) Председателят на Сметната палата може да дава писмено становище по доклада по ал. 3, което се прилага към него и се внася в Народното събрание.
(5) Докладът по ал. 3 се оповестява след разглеждането му от Народното събрание заедно със становището по ал. 4.
(6) Разходите за извършване на одита по ал. 1 са за сметка на бюджета на Сметната палата.

Глава петнадесета
(Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 131. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) За нарушение по чл. 40, ал. 1 и 2 и чл. 57, ал. 2 виновните лица се наказват с глоба от 500 до 2500 евро.
(2) При повторно нарушение по ал. 1 глобата е от 1000 до 5000 евро.
(3) При възпрепятстване на проверката по чл. 40, ал. 4 на лицето се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 евро.

Чл. 132. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Лице, заемащо публична длъжност, което наруши разпоредба на раздел II от глава дванадесета, се наказва с глоба в размер от 2500 до 5000 евро.
(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 5000 до 10 000 евро.

Чл. 133. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Лице, заемало публична длъжност, което след освобождаването му от длъжност наруши ограничение, предвидено в раздел IV от глава дванадесета, се наказва с глоба от 2500 до 7500 евро.
(2) Едноличен търговец или юридическо лице, с което лицето по чл. 112 или 113 е сключило договор или което се представлява или управлява от лице по чл. 112 или 113, се наказва с имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 евро.
(3) Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е:

1. в случаите по ал. 1 – глоба от 5000 до 15 000 евро;
2. в случаите по ал. 2 – имуществена санкция в размер от 10 000 до 25 000 евро.

Чл. 134. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Лице, заемащо публична длъжност, което не подаде декларация по този закон в срок, се наказва с глоба в размер от 500 до 1500 евро.
(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 1750 до 3000 евро.

Чл. 135. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Лице, заемащо публична длъжност, което не декларира или невярно декларира обстоятелство, което е длъжно да декларира по този закон, се наказва с глоба в размер от 500 до 1500 евро, освен ако не е предвидено по-тежко наказание.
(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 1500 до 3000 евро.

Чл. 136. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Лице, което в определените срокове не окаже съдействие или не представи поисканите от Сметната палата сведения и документи, включително в електронен вид, се наказва с глоба от 100 до 500 евро.
(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 250 до 1000 евро.
(3) На юридическо лице, което в определените срокове не предостави поисканите от Сметната палата информация и документи, се налага имуществена санкция от 500 до 2500 евро.
(4) Когато нарушението по ал. 3 е извършено повторно, имуществената санкция е в размер от 1000 до 10 000 евро.

Чл. 137. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) За нарушение на задълженията по чл. 92 на виновното длъжностно лице се налага глоба от 2500 до 10 000 евро, ако извършеното не съставлява престъпление.

Чл. 138. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Който наруши забраната по чл. 112, се наказва с глоба от 2500 до 10 000 евро, ако извършеното не съставлява престъпление.

Чл. 139. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от определени от председателя на Сметната палата длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от председателя на Сметната палата.
(2) Актовете за установяване на нарушение по чл. 135 и 136 относно декларациите за несъвместимост се съставят от овластени от органа по избора или назначаването лица. Наказателните постановления се издават от органа по избора или назначаването.
(3) Съставянето на актовете, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 140. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) Глобите и имуществените санкции се внасят в приход на държавния бюджет.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
(Загл. изм. – ДВ, бр. 16 от 2026 г.)

§ 1. По смисъла на този закон:
1. "Одит" е проверката, която включва действията по събиране и анализиране на финансова и нефинансова информация за оценка на управлението на бюджетните и другите публични средства и дейности и на отчетността в одитирания обект с цел подобряването им.
2. (Изм. – ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 1.01.2018 г.) "Финансов одит" е изразяване на независимо одитно мнение с разумна степен на сигурност дали годишният финансов отчет на бюджетната организация е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане.

3. "Одит за съответствие" е проверката на системите за финансово управление и контрол, включително на вътрешния одит и на управленските решения във връзка с организацията, планирането, управлението, отчитането и контрола на бюджетните и другите публични средства и дейности в одитираната организация с оглед на спазването на изискванията на нормативните актове, вътрешните актове и договорите.
4. "Одит на изпълнението" е проверката на дейностите по планиране, изпълнение и контрол на всички равнища на управление в одитирания обект с оглед на тяхната ефективност, ефикасност и икономичност, като:
а) "ефективност" е степента на постигане на целите на одитирания обект при съпоставяне на действителните и очакваните резултати от неговата дейност;
б) "ефикасност" е постигането на максимални резултати от използваните ресурси при осъществяване на дейността на одитирания обект;
в) "икономичност" е придобиването с най-малки разходи на необходимите ресурси за осъществяване на дейността на одитирания обект при спазване на изискванията за качество на ресурсите.
5. "Одитирана организация" е всяка организация, която подлежи на одит съгласно изискванията на този закон.
6. "Специфични одити" са одитите, извършвани при условията и по реда на специален закон. Те могат да бъдат комбинирани одити, които съчетават подходите за извършване на финансов одит, одит за съответствие и одит на изпълнение.
7. "Одитиран обект" е програмата, дейността или функцията в рамките на отделна одитирана организация или в рамките на публичния сектор като цяло, които са обект на одит.
8. "Публични средства" са средствата по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителната разпоредба на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор.
9. "Публични активи" са публичните средства, както и всички имущества, които са държавна или общинска собственост или са обект на права на бюджетни организации.
10. "Бюджетни организации" са всички юридически лица по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси.
11. "Финансов контрол" е всяка форма на контрол, свързана с управлението на публични средства и дейности, осъществявана чрез специализирани правомощия и процедури, включително бюджетен контрол, финансов инспекционен контрол, данъчен контрол, митнически контрол и други подобни.
12. "Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.
13. "Международно признати одитни стандарти" са:
а) Одитните стандарти, издадени от Комитета за одитни стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ (ISSAI);
б) Международните одиторски стандарти (International Standarts on Auditing), издадени от Борда на Международната федерация на счетоводителите (International Federation of Accountants – IFAC), подходящи за финансов одит при ангажименти с включени допълнителни въпроси, специфични за бюджетните организации в публичния сектор.
14. (Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) "Имущество" е всякакъв вид собственост, материална или нематериална, движима или недвижима, ограничени вещни права, както и юридически документи, доказващи правото на собственост или други права върху него.
15. (Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) "Контролиране на юридическо лице" е налице, когато:
а) физическо лице пряко или непряко притежава повече от 50 на сто от дяловете или от капитала на юридическото лице и пряко или непряко го контролира;
б) физическо лице е контролиращо по смисъла на § 1в от допълнителните разпоредби на Търговския закон или упражнява контрол по смисъла на § 1, т. 4 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

в) в полза на физическо лице се управлява или разпределя 50 на сто или повече от имуществото на юридическо лице с нестопанска цел;
г) в полза на група от физически лица е създадено или действа юридическо лице с нестопанска цел.
16. (Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) "Несъвместимост" е заемането на друга длъжност или извършването на дейност, която съгласно Конституцията или закон е несъвместима с положението на лицето като заемащо публична длъжност.
17. (Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) "Орган по избора или назначаването" е органът, който избира или назначава, а когато такъв орган липсва – работодателят по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Кодекса на труда.
18. (Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) "Свързани лица" са:
а) съпрузите или лицата, които се намират във фактическо съжителство на съпружески начала, родините по права линия, по съребрена линия – до четвърта степен включително, и по сватовство – до втора степен включително;
б) физически и юридически лица, с които лицето, заемащо публична длъжност, се намира в икономически или политически зависимости, които пораждат основателни съмнения в неговата безпристрастност и обективност.
19. (Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) "Трайно ползване" е ползване на чужда вещ за задоволяване на нужди на ползвателя или на определените лица, което продължава повече от три месеца в рамките на една календарна година.
20. (Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) "Фактическа раздяла" е състояние, при което съпрузите не живеят заедно и нямат общо домакинство.
21. (Нова – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) "Фактическо съжителство на съпружески начала" е доброволно съвместно съжителство на съпружески начала на две пълнолетни лица, по отношение на които не съществува родство, представляващо пречка за встъпване в брак, което е продължило повече от две години и при което лицата се грижат един за друг и за общо домакинство.

§ 1а. (Нов – ДВ, бр. 16 от 2026 г.) (1) Разпоредбите на глави девета, дванадесета и петнадесета се прилагат съответно за:
1. служителите в администрацията на президента, в администрацията на органите на законодателната и съдебната власт, на Висшия съдебен съвет, на Инспектората към Висшия съдебен съвет и на Националния институт на правосъдието, в администрацията на органите на изпълнителната власт, в това число на териториалните звена, служителите в местната администрация, служителите в администрацията на органи, създадени със закон, с изключение на служителите, които заемат технически длъжности;
2. членовете и съветниците на политическите кабинети извън посочените в чл. 74, ал. 1;
3. кметовете на кметства, кметските наместници и секретарите на общините;
4. съдиите по вписванията и държавните съдебни изпълнители.
(2) Лицата по ал. 1 подават декларациите по чл. 75, ал. 1 в сроковете по чл. 76, ал. 1 и по чл. 78, ал. 1, т. 1 и 2 пред органа по избора или назначаването, с изключение на кметовете на кметства, които подават декларации пред постоянна комисия на съответния общински съвет.
(3) Органът по избора или назначаването, с изключение на органите по назначаването на служители от службите за сигурност, води публичен регистър на подадените декларации при спазване на изискванията за защита на личните данни, като по отношение на декларациите за имущество и интереси публична е само частта за интересите съгласно чл. 77, ал. 1, т. 12 – 14.
(4) Службите за сигурност водят регистри за служителите си с данните по ал. 3, които не са публични.
(5) Проверката на декларациите, както и производството по установяване на конфликт на интереси се извършват от съответния инспекторат или от комисия от служители, изрично овластени от органа по избора или назначаването да осъществяват и тези функции, а за кметовете на кметства – от постоянна комисия на съответния общински съвет.

(6) Организацията и редът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси, се уреждат с наредба на Министерския съвет, а за органите на съдебната власт, Висшия съдебен съвет, Инспектората към Висшия съдебен съвет и Националния институт на правосъдието – с наредба на пленума на Висшия съдебен съвет. Организацията и редът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на конфликт на интереси по отношение на експертите по чл. 55, ал. 2 от Закона за съдебната власт, се уреждат с правилата по чл. 55, ал. 5 от Закона за съдебната власт.
(7) Когато при проверка на декларациите се установи несъответствие в размер на не по-малко от 2500 евро, органът по избора или назначаването сезира Националната агенция за приходите за предприемане на действия по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.
(8) Установяването на конфликт на интереси се извършва от органа по избора или назначаването, като с акта за установяване на конфликт на интереси се налага и административното наказание, а за кметовете на кметства – от постоянна комисия на съответния общински съвет. В тези случаи не се съставя акт за установяване на административно нарушение и не се издава наказателно постановление.
(9) Актът по ал. 8 се оспорва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
(10) Актовете за установяване на административни нарушения по чл. 137 се съставят от органа по избора или назначаването или от определени от него длъжностни лица, а за кметовете на кметства – от председателя на постоянната комисия на съответния общински съвет. Наказателните постановления се издават от органа по избора или назначаването или от определени от него длъжностни лица, а за кметовете на кметства – от кмета на общината.
(11) Когато при проверката на декларациите или в производството за установяване на конфликт на интереси се установят данни за извършено престъпление, органът по избора или назначаването сезира незабавно компетентните органи за предприемане на действия по наказателно преследване.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Законът за Сметната палата (обн., ДВ, бр. 35 от 2014 г.; изм., бр. 40 и 98 от 2014 г.) се отменя.

§ 3. (1) В срок до един месец от влизането в сила на закона Народното събрание избира председател, заместник-председатели и членове на Сметната палата.
(2) До избирането на председател избраните по реда на отменения Закон за Сметната палата председател и членове изпълняват задълженията си.

§ 4. В срок до три месеца от избора на председател, заместник-председатели и членове Сметната палата приема правилника за устройството и организацията на дейността на Сметната палата.

§ 5. В срок до един месец от приемането на правилника за устройството и организацията на дейността на Сметната палата се провежда конкурс за назначаване на директорите на дирекции.

§ 6. Сметната палата утвърждава и оповестява актовете по чл. 20, ал. 5, т. 2 в срок до 6 месеца от избирането й.

§ 7. Незавършените одити и одитите, по които докладите не са връчени до влизането в сила на закона, се довършват по реда на този закон.

§ 8. Заварените актове на Сметната палата запазват действието си, доколкото не противоречат на изискванията на този закон.

§ 9. В Закона за обществените поръчки (обн., ДВ, бр. 28 от 2004 г.; изм., бр. 53 от 2004 г., бр. 31, 34 и 105 от 2005 г., бр. 18, 33, 37 и 79 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 94, 98 и

102 от 2008 г., бр. 24 и 82 от 2009 г., бр. 52, 54, 97, 98 и 99 от 2010 г., бр. 19, 43, 73 и 93 от 2011 г., бр. 33, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 35 и 40 от 2014 г.) се създава нов чл. 127в:
"Чл. 127в. (1) Актовете за установяване на нарушения по този закон, констатирани от органи на Сметната палата, се съставят от оправомощени одитори в срок 6 месеца от деня, в който нарушителят е открит, но не по-късно от три години от извършването им.
(2) Наказателните постановления се издават от председателя на Сметната палата или от оправомощени от него длъжностни лица.
(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания."

§ 10. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г.) в чл. 108, ал. 6 думите "чл. 54, ал. 1" се заменят с "чл. 57, ал. 1".

§ 11. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. – бр. 26 от 2007 г.; изм., бр. 31, 46, 53, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г., бр. 9, 60, 99 и 100 от 2011 г., бр. 38, 60, 94, 101 и 102 от 2012 г., бр. 4, 15, 20, 23 и 106 от 2013 г., бр. 1, 18, 35, 53, 54 и 107 от 2014 г.) в чл. 72, ал. 1 думите "чл. 54, ал. 1" се заменят с "чл. 57, ал. 1".

§ 12. В Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности (обн., ДВ, бр. 38 от 2000 г.; изм., бр. 28 и 74 от 2002 г., бр. 8 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 38 и 73 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 33, 69 и 94 от 2008 г., бр. 93 от 2009 г., бр. 18 и 62 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 30 и 71 от 2013 г.) в чл. 2, ал. 1 т. 10 се изменя така:
"10. председателят, заместник-председателите и членовете на Сметната палата;".

§ 13. В Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (обн., ДВ, бр. 94 от 2008 г.; изм., бр. 10, 26 и 101 от 2009 г., бр. 62 и 97 от 2010 г.; бр. 38 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) се правят следните изменения:
1. В чл. 3 т. 12 се изменя така:
"12. председателят, заместник-председателите и членовете на Сметната палата;".
2. В чл. 25, ал. 2, т. 1 думите "председателя и членовете на Сметната палата" се заменят с "председателя, заместник-председателите и членовете на Сметната палата".

Законът е приет от 43-то Народно събрание на 29 януари 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за противодействие на корупцията и
за отнемане на незаконно придобитото имущество
(ДВ, бр. 7 от 2018 г.)

.....
§ 36. В Закона за Сметната палата (обн., ДВ, бр. 12 от 2015 г.; изм., бр. 98 от 2016 г. и бр. 96 и 99 от 2017 г.) навсякъде думите "Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси" се заменят със "Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество".
.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за противодействие на корупцията
(ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 6.10.2023 г.)

.....
§ 70. В Закона за Сметната палата (обн., ДВ, бр. 12 от 2015 г.; изм., бр. 98 от 2016 г., бр. 96, 99 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) навсякъде думите "Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество" се заменят със "Закона за противодействие на корупцията".
.....

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ
към Закона за изменение и допълнение на Закона за Сметната палата
(ДВ, бр. 16 от 2026 г.)

§ 25. Този закон отменя Закона за противодействие на корупцията (обн., ДВ, бр. 84 от 2023 г.; изм., бр. 13 от 2024 г. и бр. 57 от 2025 г.).

§ 26. (1) С влизането в сила на този закон заварените служебни правоотношения на държавните служители в специализирана дирекция "Противодействие на корупцията" в Комисията за противодействие на корупцията преминават в служебни правоотношения на държавни служители по чл. 142, ал. 1, т. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи на съответни длъжности в Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" в Министерството на вътрешните работи. При липса на съответна длъжност в Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" в Министерството на вътрешните работи служителите се назначават на възможно най-високата длъжност.
(2) Трудовите правоотношения на служителите от специализирана дирекция "Противодействие на корупцията" в Комисията за противодействие на корупцията преминават към Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" в Министерството на вътрешните работи съгласно чл. 123 от Кодекса на труда.
(3) Лицата по ал. 1 и 2 преминават в Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" в Министерството на вътрешните работи без срок за изпитване освен служителите, които са в срок за изпитване.
(4) Стажът, придобит по отменения Закон за противодействие на корупцията от служителите, преминали в Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" в Министерството на вътрешните работи, се зачита за работа при един и същ орган по назначаване, съответно работодател, включително и при изплащане на дължимите обезщетения при прекратяване на правоотношенията с министерството.
(5) Прослуженото време като държавен служител по отменения Закон за противодействие на корупцията, за което не са получени обезщетения преди преминаването в Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" в Министерството на вътрешните работи, се зачита при определяне размера на обезщетението при прекратяване на служебното правоотношение.

§ 27. (1) С влизането в сила на този закон заварените служебни правоотношения на държавните служители в дирекция "Превенция на корупцията", дирекция "Публичен регистър" и дирекция "Конфликт на интереси" в Комисията за противодействие на корупцията не се прекратяват, а преминават в служебни правоотношения на държавни служители в дирекция "Превенция на корупцията", дирекция "Публичен регистър" и дирекция "Конфликт на интереси" в Сметната палата съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител.
(2) Служебните правоотношения на държавните служители и трудовите правоотношения на служителите на пряко подчинение на председателя на Комисията по противодействие на корупцията, на служителите в дирекция "Административно-правно и информационно обслужване", в дирекция "Финансово-стопански дейности и управление на собствеността" и в Инспекторат, както и на служителите в други административни структури съгласно правилника по чл. 37, ал. 1 от отменения Закон за противодействие на корупцията в Комисията по противодействие на корупцията, не се прекратяват, а преминават в съответни служебни правоотношения на държавни служители и трудови правоотношения на служители в Сметната палата съответно съгласно чл. 87а от Закона за държавния служител и чл. 123 от Кодекса на труда.
(3) Лицата по ал. 1 и 2 преминават в Сметната палата без срок за изпитване освен служителите, които са в срок за изпитване.
(4) Стажът, придобит по отменения Закон за противодействие на корупцията от служителите, преминали в Сметната палата, се зачита за работа при един и същ орган по назначаване, съответно работодател, включително и при изплащане на дължимите обезщетения при прекратяване на правоотношенията със Сметната палата.
(5) Прослуженото време като държавен служител по отменения Закон за противодействие на корупцията, за което не са получени обезщетения преди преминаването в Сметната палата, се зачита при определяне размера на съответните обезщетения по Закона за държавния служител.

§ 28. (1) Образуваните и неприключили до влизането в сила на закона производства за търсене на дисциплинарна или имуществена отговорност от държавните служители в Комисията за противодействие на корупцията се довършват по реда на този закон.
(2) Образуваните и неприключили до влизането в сила на закона производства по отмяна на заповеди за налагане на дисциплинарни наказания или за прекратяване на служебни правоотношения се довършват по реда на този закон.

§ 29. (1) Обявените и неприключили до влизането в сила на закона конкурси за назначаване на държавна служба се прекратяват.
(2) Обявените и неприключили до влизането в сила на закона конкурси за преминаване на държавна служба се прекратяват.

§ 30. Образуваните и неприключили досъдебни производства, които до влизането в сила на този закон се разследват от разследващи инспектори в Специализирана дирекция "Противодействие на корупцията" в Комисията за противодействие на корупцията, се изпращат на наблюдаващия прокурор, който ги възлага на компетентен разследващ орган съгласно Наказателно-процесуалния кодекс.

§ 31. Образуваните и неприключили до влизането в сила на закона административнонаказателни производства по отменения Закон за противодействие на корупцията се довършват по реда на този закон.

§ 32. Задължените лица, подали встъпителни декларации по реда на отменения Закон за противодействие на корупцията, не подават нови встъпителни декларации след влизането в сила на този закон. Те подават декларации при условията и по реда на този закон.

§ 33. (1) Неприключилите до влизането в сила на този закон проверки и производства по установяване на конфликт на интереси и налагане на административни наказания във връзка с отменения Закон за противодействие на корупцията се довършват по реда на този закон.
(2) Процесуалното представителство по висящи спорове на Комисията за противодействие на корупцията се осъществява от председателя на Сметната палата.

§ 34. С влизането в сила на този закон Комисията за противодействие на корупцията предава на Държавна агенция "Национална сигурност" всички архивни дела на оперативен отчет, както и останалите бази данни в Комисията за противодействие на корупцията, съдържащи информация относно тези дела.

§ 35. С влизането в сила на този закон Комисията за противодействие на корупцията предава на Главна дирекция "Борба с организираната престъпност" на Министерството на вътрешните работи всички действащи дела на оперативен отчет, водени в Комисията за противодействие на корупцията, както и всички ползвани от Специализирана дирекция "Противодействие на корупцията" автомобили и друго налично движимо имущество.

§ 36. Сметната палата е правоприемник на активите, пасивите, правата и задълженията на Комисията за противодействие на корупцията, както и на документите, които не подлежат на архивиране по реда на Закона за Националния архивен фонд.

§ 37. (1) Всички автоматизирани и неавтоматизирани информационни фондове, създадени, поддържани и използвани от Комисията за противодействие на корупцията, преминават в Сметната палата.
(2) Сметната палата изгражда единната система за електронни декларации по чл. 20, ал. 5, т. 12 в срок 18 месеца от влизането в сила на този закон.

§ 38. Подзаконовите нормативни актове, издадени или приети въз основа на отменения Закон за противодействие на корупцията, се прилагат до издаването на съответните нови подзаконови нормативни актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 39. Министерският съвет в едномесечен срок от влизането в сила на този закон урежда отношенията във връзка със закриването на Комисията за противодействие на корупцията.
.....